

PHONG-HOA

16 TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 7 XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

TỰ TRỌNG

Trong một bài bàn về giáo-dục chốn thôn quê, tôi có kết-luận rằng cần phải dạy dân em biết tự-trọng, đừng có những tư-tưởng cũ-chỉ để hèn, khiến con người mất hết nhân-cách.

Song nghĩa chữ tự trọng mới hiểu trong một phạm-vi rất hẹp.

Cách cất nhắc khúm núm, lời nói năng run sợ, sự nịnh hót để hèn, nói tóm lại sự không biết tự trọng mà tôi nói trong bài ấy chỉ liên can với một mình mình, chỉ có thể làm mất phẩm-giá của một mình mình.

Đến như kén chọn người ra thay mặt cho mình ở Nghị-viện mà hoặc không công vì ăn tiền dút lót, hoặc cầu thả vì cho đó là một việc không quan-hệ, thì sự không biết tự trọng ấy mới thật có hại lớn.

Cái quyền bảo cử là một sự tự-

do của công dân, của cá-nhân, ta có thể muốn bỏ phiếu bầu cho ai cũng được, không ai có thể bắt buộc, cấm đoán ta, bầu cho một người có tài năng hay bầu cho một người có tài-sản mặc ý. Cái quyền bảo-cử của ta đã thuộc về sự tự-do của ta, đã là « quyền » của ta, nghĩa là vật sở hữu quý giá của ta, thì tức là một phần ta. Vì thế nên tôi nói biết dùng quyền bỏ vé bầu là biết tự trọng.

Hướng chỉ sự không biết tự trọng ấy không những chỉ có hại cho mình ta, mà lại còn làm hại lây cả cho đoàn-thể, nói giống, hoặc về vật-chất, hoặc về tinh-thần.

Ta đã đem công quyền của ta mà trao cho một người để người ấy bênh vực quyền lợi cho ta, và cả một hạt ta ở, nếu vì một phiếu tư túi của ta, mà một người xằng hay ngu dốt, hay ích-kỷ được trúng-cử thì thực là ta bán rẻ lợi quyền cả một đoàn-thể.

Ta đừng nói quyền-lợi vội, vì có lẽ có người cố cãi rằng: đã dễ mà một người có thể bênh-vực được quyền-lợi cho cả một đoàn-thể.

Ta hãy chỉ nói ngay đến cái thể diện của ta mà thôi. Hai chữ thay mặt lại không có nghĩa rõ rệt lắm hay sao? Người thay mặt cho một đoàn-thể mà có cái mặt xấu thì tất cả đoàn-thể cũng phải chịu tiếng lây.

Tôi nói thế, anh em cho là viên-vông, cho là nói lý.

Ước gì anh em cũng được phép như tôi vào trong Nghị-viện mà ngắm các ông Nghị làm việc (Đây cố nhiên là tôi không nói tới những ông Nghị còn có vẻ ra ông nghị.)

Vì thử bây giờ anh em được vào Nghị-viện, anh em được trông thấy ông nghị hạt anh em khúm núm thưa bẩm với các bạn đồng-nghiệp, một điều xưng quan, hai điều xưng quan, vì thử anh em nghe thấy ông

ng nghị hạt anh em đọc có mấy chữ không xong, nói có mấy tiếng không nên, chữ nọ xọ ra chữ kia, ấp a ấp úng,瑟瑟 run run, ngọng riu cả lưỡi thì anh em có xấu hổ không?

Còn nữa. Nếu lúc bấy giờ có người trở ông nghị ấy cho anh em coi mà bảo anh em: « Kia ông nghị hạt ấy, hạt nọ đấy » thì anh em có muốn mở hỏi ra không?

Lại nữa. Nếu lúc bấy giờ có một người Nhật, người Anh, hay người Tàu họ trông thấy cử-chỉ của ông nghị anh em bầu rã, họ thì thào: « Kia ông nghị Annam » thì anh em có phải kêu rú lên mà cầm đầu bỏ chạy không?

Anh em coi, vì anh em không biết tự-trọng, không biết trọng cái quyền bảo-cử của anh em mà khiến người ta khinh được anh em, khinh được cả quê-quán của anh em, cả xứ-sở của anh em.

NHỊ-LINH

HỘI ĐỒNG..... dân hiền Bắc Kỳ

1. Ông nghị Bùi, 2. Ông Phạm-huy-Lục, 3. Ông Trần-trọng-Kim, 4. Ông Lại-văn-Trung, 5. Ông Vũ-dô-Thin, 6. Ông Hoàng-hữu-Huy (chủ-nhiệm báo Đông-Pháp), 7. Ông Nguyễn-công-Tiểu (chủ-nhiệm Khoa-học tạp-chí), 8. Ông Bùi-xuân-Học (chủ-nhiệm Ngọ-báo), 9. Ông Nguyễn-văn-Tam (chủ-nhiệm báo Essor commercial), 10. Ông Nguyễn-văn-Vinh, 11. Ông Nguyễn-Lễ, 12. Ông Nguyễn-huy-Hội, 13. Ông Vũ-văn-An, 14. Ông Nguyễn-thừa-Đạt, 15. Ông Lê-quí-Trạch, 16. Ông Lê-văn-Phúc, 17. Ông Ngô-tiên-Cảnh, 18. Ông Nguyễn-hữu-Hoan, 19. Ông Ngô-trọng-Trí, 20. Ông Vũ-văn-Đình, 21. Ông Nguyễn-hữu-Cừ.

LẠI ĐI XEM...

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ đọc diễn-văn khai mạc

Buổi khai mạc...

Ta nên nói trước rằng quang cảnh viện Dân biểu năm nay nó cũng lặng lẽ, âm-thầm như trời thu hôm khai mạc.

3 giờ sáng — Trong phòng hội-đồng rộng-rãi, các ông nghị tùm năm tùm ba thì-thầm nói truyện, một vài nhà báo ngồi ủ-rũ bên chiếc bàn phủ tấm dạ xanh. Tuy vậy cũng còn nhiều ông nghị chưa đến, nhiều ông vẫn cho rằng-sự đến chậm là một cách lịch-sự của những người cao quý. Mà thực vậy, bao giờ những ông đến chậm cũng là những ông « tai to, mặt nhớn » cả.

Trong phòng, kê hai dãy bàn ghế nhà trường, ở giữa một tấm thảm dài bằng nhung đỏ đi từ ngoài cửa lên đến tận bức sát tường.

Cứ theo y-phục, ta có thể chia các ông nghị ra làm hai phái:

Phái mặc quần áo tây... và phái mặc quần áo ta. Trong phái quần

Ông P.-H.-Lục — Ng hị-trưởng

áo ta lại có một phái riêng nữa, là phái các ông chánh tổng, tay áo dài che lấp bàn tay, quần ống cao, ống thấp. Trong các ông ngồi quây tròn

Ô. Nguyễn-văn-Vinh

chung-quanh cái điếu, khói thuốc缭绕 mù-mịt, tôi tưởng đến một buổi họp việc làng.

Ông nghị Lai-văn-Trung đứng biệt lập một phái riêng: phái áo xanh. Thỉnh-thoảng, ông đưa tay lên ngực sửa lại mấy cái mè-day và vuốt lại cái dây ngũ-sắc. Rồi ông lệ-khệ đến cạnh đại biểu các báo, đưa « trình » tờ diễn-văn ông sắp đọc.

— Thưa các « quan » (!), tôi già nua tuổi-tác, có gì xin các quan bỏ quá đi cho...

Các « quan » nhà báo vội-vàng đáp lễ, nhưng có lẽ không ai nghĩ mình là quan thì phải.

Trong phòng ồn-ào hơn trước. Các ông nghị đã đến đủ, phái mặc quần áo tây đứng về bên trái, phái mặc quần áo ta đứng về bên phải, phái các ông chánh tổng hãy còn lưu-luyến với cái « quốc hồn », « quốc túy » ở buồng bên.

Cái hình thức cũng cần như cái tinh-thần. Trong các ông « chánh-tổng » ấy giờ tay viú cong cái xe điều trục, tôi không thể tin rằng các ông ấy là tay hoạt bát, linh lợi. Có chăng, phải vạm-vỡ như ông Lê-thành-Ý, Lã-quí-Chùy, to béo như ông Sĩ-Ký, nhanh nhẩu như ông Vũ-văn-An. Nhưng ba, bốn ông mới cho ta biết ngần ấy cái tốt thôi.

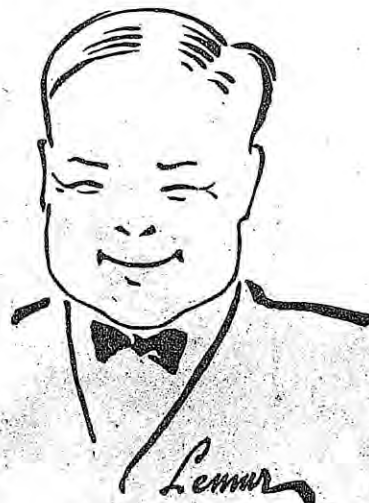

Ô. Nguyễn-Lê — (thay ông Hòa bị cách) Có cái cười của người nhấp chén.

Năm nay có bộ râu ba chòm và mái tóc mai của ông Bùi-Kỷ, cái bộ mặt lạnh-lùng, bí-mật của ông Vũ-văn-Định, cái vẻ hồng-hào của ông Nguyễn-Lê là ba ông nghị mới.

9 giờ đúng, quan Thống-sứ Tholance đến, theo sau ngài có quan Nguyễn-soái Philippo, ông Guiselin, Chánh ngạch tư pháp, ông Bernard, học-chính Tổng-trưởng, ông Tissot, ông Arnoux, Chánh sở liên phóng Đông-dương, ông Veyrac, Chánh ty kiểm-đuyệt — các quan Tổng-đốc Trần-văn-Thông, Nguyễn-dinh-Quý, Nguyễn-năng-Quốc, Nguyễn-văn-Bản và nhiều các quan chức tây nam khác.

Đội âm-nhạc nhà binh nổi bài quốc ca chào. Cái điệu kèn hùng-dũng làm cho ai nấy đều tỉnh-táo, phấn-khởi. Sau khi quan Thống-sứ an-vị, các ông nghị cũng lục-tục kéo

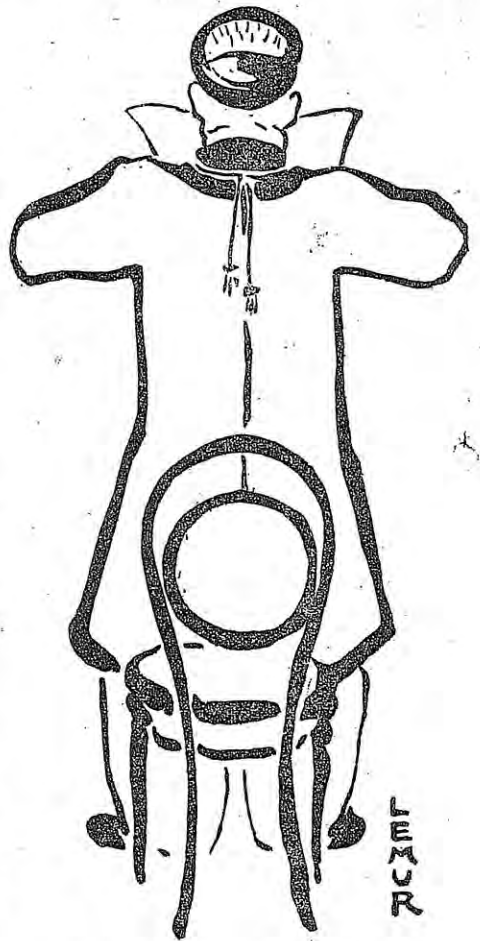
Ô. Ng.-hữu-Hoan — Lúc nào cũng cười híp, hai con mắt như hai con cá vờn nhau.

nhau vào ghế, phân ra phải tả và phải hữu.

Trong phòng yên lặng, cái phút long trọng thay: ai nấy đều cố chú ý để nghe quan Thống-sứ đọc bài diễn văn khai-mạc.

Trên hàng ghế đầu, ông Nguyễn-huy-Hội ngồi thu hình bên ông Ngô-trọng-Chí có cái đầu bóng nhoáng như đầu Ngô-bội-Phu. Hai ông, con mắt dăm-dăm, ra rắng hiểu thấu lắm. Kể thì ông nào cũng ra rắng hiểu thấu cả, từ ông ngồi đầu cho đến ông ngồi cuối, tinh cả những ông không biết chữ tây nữa. Nhưng nếu các ông này không hiểu bây giờ thì chốc nữa, các ông hiểu cũng thế.

Cái yên lặng trong phòng lại yên lặng thêm, một cái lặng yên uê-oai,

Ô. Lai-v.-Trung — Đọc diễn văn

nặng-nề. Những bộ ngực lép thỉnh-thoảng bật ra một vài tiếng ho khan, một vài tiếng thở dài.

Mỗi người dùng một cách để trốn lại với cái buồn ngủ — nặng chũu trên mi mắt: có ông cầm cái quạt nhẹ nhàng phe phẩy, có ông khe khẽ rung đùi, vuốt râu. Ông Nguyễn-bá-Nam trệ cái môi dưới ra, còn ông Ngô-trọng-Chí đưa hai tay soa cái đầu bóng nhoáng. Cái đầu ông thực đủ làm vui cả một viện.

Tự nhiên tôi thấy cái bàn có vân đẹp, cái thảm nhung sẫm màu. Tiếng chim kêu riu-rit, mấy chậu cây xanh làm cho tôi mơ màng không

ĐỒ-HỮU-HIỆU
 TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS
 N° 41 Rue du Chanvre
 Coupe et façon impeccable et soignée adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

Người làm nhà nên biết rằng:
 CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ
KIẾN-TRÚC-SU'
 ARCHITECTES DIPLOMÉS
 Chuyên môn vẽ Kiếu-nhà.

BẦU NGHỊ TRƯ'ỞNG

Ô. Vũ-văn-An

biết mình ở đâu, và các ông kia đến đây để làm gì?

Một tràng vỗ tay vang động. Quan Thống-sứ ngồi xuống, ông huyện Cán đứng lên đọc bản dịch: lúc bấy giờ tôi mới rõ xứ Bắc-kỳ trong hồi kinh-tế như một chiếc thuyền mong manh trước gió, cần phải vững tay chèo mới đưa được thuyền đến bến.

Rồi đến lượt ông Lại-văn-Trung, người nhiều tuổi nhất trong viện, đứng lên đọc bài cảm ơn,

— Các ngài có lòng tin, chúng tôi lại xin ra...

Thì cho ông ra! Ông Lại-văn-Trung ý hẳn nghĩ thế, nên ông tha thiết nói:

— Năm ngoài không có « điều tiếng » gì thì năm nay xin cứ để nguyên như năm ngoài. Các « quan viên » đồng ra ứng cử!

Nghĩa là, theo ý ông, không cần phải bầu nữa cho thêm phiền. Thực là một cái ý kiến hay, tiện việc và giản-dị. Và nếu năm ngoài đã không có « điều tiếng » gì, thì năm nay cứ việc theo như năm ngoài, không cần phải bầu, phải bàn, phải xét các công việc.

Ô. Ng-hữu-Cự. Nghị-viên kiêm lang-viên

Nhưng người ta bao giờ cũng muốn kiểm truyện. Nhiều ông bắt phải bỏ phiếu kín. Tất cả có 99 ông, thì cả 99 ông đều bỏ phiếu: cho hay đối với sự công ích, người mình bao giờ cũng sốt sắng lắm.

Cái công việc nặng nhọc ấy làm một lát mới xong. Khi mở hòm phiếu, ông Lại-văn-Trung chùng như cảm-động, cất cái giọng than vãn, thiết tha đếm phiếu: một...hai...ba...bốn... năm...

Chỉ thấy mỗi lần đếm, ông lại nhẩy lên một cái, rút cục ông đọc ngược cái hòm phiếu phân vua:

— Thừa hết ạ!

Tiếp đến lượt ông nghị khác đọc tên người viết trên lá phiếu:

— Phạm-huy-Lục, huy-Lục, Phạm-huy-Lục,

Ô. Vũ-v.-Định — (thay ông H.-t.-Chu) Vẽ mặt lạnh lùng bí mật.

Ông Vũ-đỗ-Thìn đọc bài dịch chữ Pháp. Quan Thống-sứ đáp lại mấy lời cảm ơn tấm lòng thành của viện rồi mọi người giải tán.

Buổi chiều.

Chiều nay, các ông nghị lại họp để bầu Chánh, Phó nghị-trưởng, và cử Đả ông đi dự Đại hội nghị. Ông Douguet, Đồng-lý văn-phòng đến chứng kiến.

Chức nghị-trưởng cuối mùa năm nay không ai muốn ra tranh, trừ ông Phạm-huy-Lục không kể. Khi mọi người hỏi ai muốn ra ứng cử, ông đứng dậy vừa cười, vừa nói:

Ô. Ng-bá-Chính

Ô. Ng-văn-Tam — Chủ-nhiệm báo Essor-Commercial, trông na ná như anh cao-ly bán sấm

Cái điều thế mà lại êm tai ông Lục. Mỗi lần xướng tên ông, ông lại vênh mặt lên một tí.

Kết quả: có 99 phiếu bầu, thì 98 phiếu bầu ông Lục. Còn một phiếu trắng.

Cái phiếu trắng ấy có lẽ là phiếu của ông Lục.

Vỗ tay xong, ông Lục đứng dậy cảm ơn:

—... Tôi xin hết lòng, gắng sức để khỏi phụ sự tin cậy của viện.

Phó nghị-trưởng.

Cũng chỉ có một mình ông Trần-

Ô. T.-t.-Kim — Phó Nghị trưởng, đương suy nghĩ đến Nho giáo

trọng-Kim ra ứng cử. Ông là một nhà thâm nho, nên tuy muốn ra ứng cử mà ông không nằng nói gì hết. Tuy vậy viện cũng sẵn lòng bầu cho ông.

Ông Lại-văn-Trung lại vừa đếm, rồi ông Cảnh lại nghêu-ngao hát, nhưng lần này là cái điệu « Kim Vân Kiều »...

— Trần-trọng-Kim, Trọng-Kim, Kim-Trọng, Trọng-Kim...

Một ông bạn ghé tai tôi hỏi nhỏ: — Còn ai là Thúy-Kiều?

Giống hòm phiếu được 99 lá. Ông Kim được 95 phiếu bầu.

Còn 3 phiếu trắng và một phiếu tên ông Lục.

Ô. Hoàng-hữu-Huy — Chủ-nhiệm Đông-Pháp, chân cao, nhưng cái thông minh không phải ở đây.

Trị-sự

Muốn cho tiện việc, viện bầu 5 ông trị-sự một lúc. Ông Lục giới thiệu ban trị-sự năm ngoài; các ông: Như, Bùi, Phách, Ban, và Lã-quí-Trạch.

Ý chừng chức trị-sự là một chức không ai để ý, nên viện đối với việc bầu lãnh-đạm, hững-hờ. Nhưng cũng là một dịp cho ông Cảnh hát.

— Như, ban, bùi, phách, trạch — như ban bùi phách trạch...

Rút cục, năm ông cùng được bầu cả.

Đại-biểu viện ở Đại hội-nghị Từ này chỉ có bỏ phiếu, bây giờ mới đến lúc các ông nghị sửa-soạn trở-tài hùng biện.

Quang-cảnh viện đã có vẻ hoạt-động: mấy ông Vũ-văn-An, Nguyễn-huy-Hội chạy lăng-xăng chỗ này chỗ nọ, tung ra những mảnh giấy cón con.

Các ông Phong, Chung cùng bỏ cái vẻ lạnh-lùng ban nãy, cười nói luôn miệng. Còn ông Ngạc-văn-Đông ngậm điều thuốc lá dài, đi từ ông nghị này đến ông nghị khác, khoe tờ báo Thanh-niên mà ông làm chủ-nhiệm kiêm chủ-bút.

Trên bục, ông Lục đã ngồi nhận chức nghị-trưởng, có ông Kim và ban trị-sự phò-tá.

(Xem trang năm)

Ô. Lê-v.-Phúc — Chủ hiệu in

Kiểu nhà lối tối-tân

Vẽ kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 10 năm nay. — Bản-số đã vẽ được 225 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vậy trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-số xem đủ 225 cái kiểu đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Tính giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-số trong 10 năm nay.

NHUẬN-ỐC

TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi

= (Gần trường Thê-Dục) =

Xin chiếu cổ Pháo VIỆT-NAM
hiệu Bát-Tiên

Tơ ta, tơ tàu và tơ gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

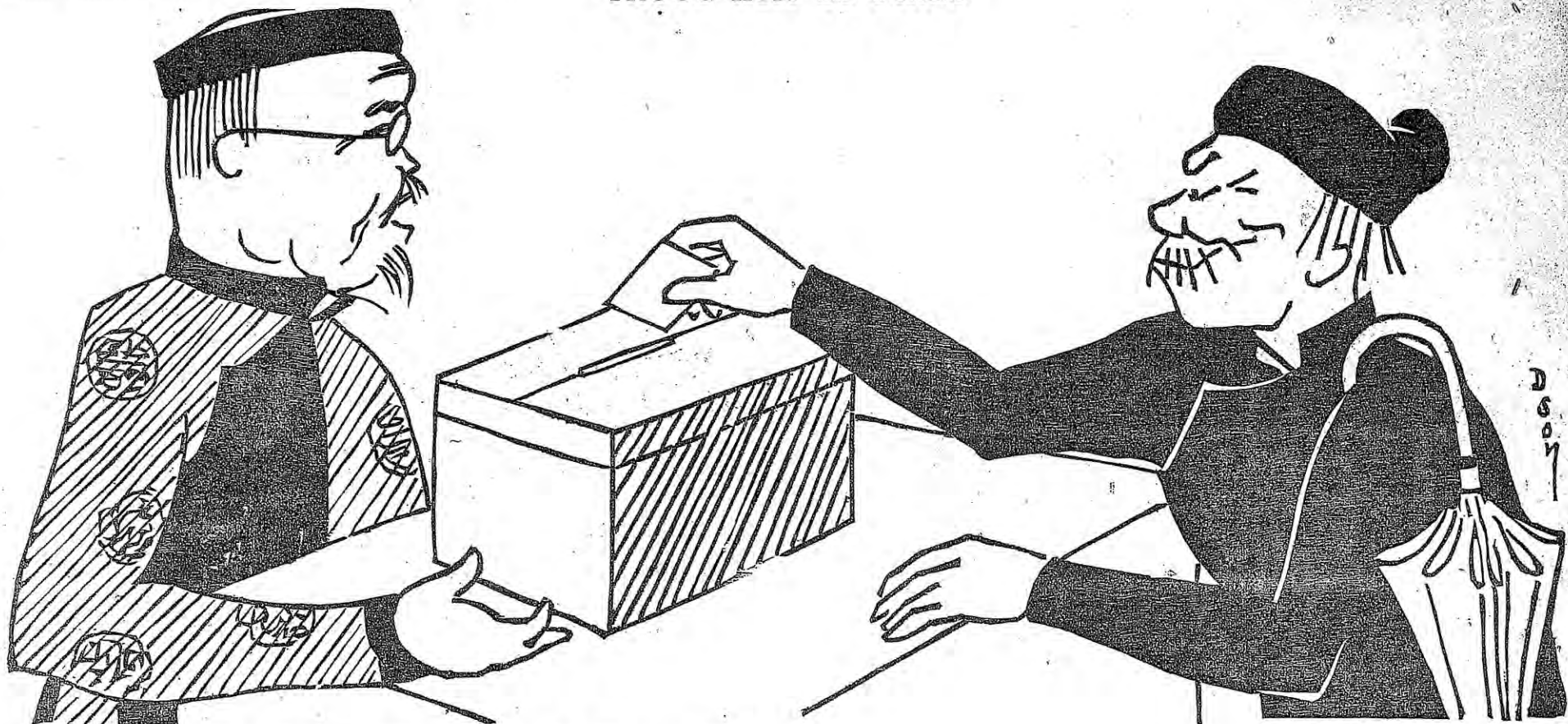
Giá phải chăng

ở xa xin viết thư về thương lượng

CUỘC BẢO-CỬ DƯỚI MẮT CHÚNG TÔI

TRƯỚC HÒM BỎ PHIẾU

— Băm . . . băm . . . băm . . . băm . . . cho vào cái . . . này ?

KỊCH VUI

SẨM SỬ'A ĐI XEM HÁT

của TRƯỜNG-XUÂN

(Một gian phòng rất lịch sự. Bên trong một chiếc giường Hồng-kông, giữa bộ sa-lông tâu, bên tường một chiếc bàn đánh phấn, cao hơn, chiếc đồng hồ treo kiểu Wetsminster tối tân, còn la liệt các khung ảnh).

Mợ Chiêu (ưỡn ẹo trước gương tự ngắm-nghĩa rồi nhìn đồng hồ) - Gồm bây giờ còn chưa về, hơn tám giờ rồi.

(Đi lại, ngồi trên ghế) - Người mầy ngòm, đi đâu thì cứ lươn-khươn lê la hết nhà này đến nhà nọ, không nghĩ gì đến nhà cả. Thế có bực mình không?

(Cầm tờ báo xem nhưng lại ném ngay xuống, dài mồm) - Thế mà cho tôi đi một giờ thôi. Một giờ thôi mà từ 6 giờ đến bây giờ còn mất hút... (như nhại) Mợ ở nhà sắm sửa đợi tôi về đi xem ha...a...át! Úi chà! Hát mới hồng, hơn 8 giờ còn xem gì, xem voi...

(Cửa phòng bỗng mở tung, cậu Chiêu bước vào hơn hờ) - Thế nào xong chưa? Đi thôi chứ?

Mợ Chiêu (ngồi im, mắt nhìn xuống tờ báo trên bàn).

Cậu (chưa hiểu, nhìn đồng hồ) - Trưa rồi, đứng dậy. Lại còn đọc báo

mãi (dằng lấy tờ báo) Đi, mợ!

Mợ (đứng dậy, giận dữ đi vào để nguyên quần áo nằm lăn trên giường) - Chẳng đi đâu cả!

Cậu (ngờ ngạc, vẫn chưa hiểu) - Ô hay! Mợ làm sao thế? (đi vào cầm tay mợ Chiêu lôi dậy, cười) Thôi, lại còn vờ mãi, đứng dậy.

Mợ (dằng tay ra) - Đi thì đi thẳng có được không, còn về làm gì, tôi không đi đâu hết.

Cậu (hiểu, cười tinh) - Thôi, xin bà bớt giận làm lành tron như vò mít... Có mấy người anh em ở xa về nói câu truyện thú quá, mãi nghe quên cả giờ... Chót lỡ lần này, xin bà tha thứ và mời bà đi cho. Đi, rồi tôi kể lại câu truyện ấy cho mà nghe hay lắm.

Mợ - Chẳng nghe gì cả, chẳng truyện thì đừng truyện, ai hoài tai...

Cậu (vuốt ve) - Tôi biết tội rồi, bà tha cho, lần sau còn thế nữa, xin chịu phạt quỳ (cúi xuống hờn).

Mợ (gạt mạnh ra) - Tôi đã bảo không thêm đi với những người ấy mà (quay mặt vào tường)!

Im lặng, im lặng.

Cậu (biến sắc) - Ừ, được rồi. Không đi thì thôi, không ai cần.

Người đầu mà dai như đĩa, người ta biết lỗi, nói ngọt mãi cũng cứ ý ra (nói to) Ông đi phen này thì cứ gọi là hàng tuần, cứ năm dầy mà gan (vùng vàng đi ra).

Mợ (quay ra) - Nay cậu...

Cậu - Không ai cậu cháu gì cả (vẫn đi).

Mợ (ngồi dậy) - Cậu đứng lại, tôi bảo cái này...

Cậu - Cái này với cái nọ, không ai hoài tai.

Mợ (chạy ra nắm lấy áo cậu lôi vào) - Thì cậu hãy nghe tôi nói, vài lời thôi.

Cậu - Không.

Mợ - Một lời vậy.

Cậu - Cũng không.

Mợ (cười tinh) - Tôi biết tội rồi, xin ông bớt giận làm lành tron như vò mít... À, hôm nay có mấy người chị em lại chơi kể một câu truyện lý thú quá. Để tôi nói lại, cậu nghe

NHAT SACH

nhé!

Cậu - Chẳng truyện thì đừng truyện, đừng có lời thôi.

Mợ - Thôi, xin ông tha cho lần này, lần sau còn thế nữa, ông bắt phạt gì cũng chịu (bá cổ hờn).

Cậu (gạt mạnh ra) - Tôi đã bảo không thêm nói với những người ấy mà.

Im lặng, im lặng.

Mợ (biến sắc) - Được rồi! Đi thì cứ đi, đây không cần. Người đầu mà nói mãi không chuyển (ngượng-ngượng đi trở vào).

Cậu - Chạy vào đồ nhưng... Mản từ từ hạ xuống.

TRƯỜNG-XUÂN

CHO KHỎI TIỀN

MẮT TẠT MANG

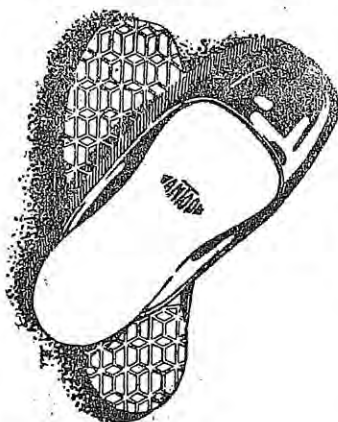
Chúng tôi sẽ trả tiền lại cho người nào sau khi dùng phương thuốc này mà không lành.

1) THUỐC TRỊ VÀ PHỒNG HO-LAO (tuberculose pulmonaire); Ho ra huyết, ra đăm: ho kinh-niên: chữa cả bệnh bronchite và poitrine rất thần hiệu. Thuốc dùng hút hơi vào phổi và có đặc tánh: a) Nhuận phế chỉ khái; b) Sát trùng lao (bacilles de Koch); c) Chỉ huyết hóa đăm.

Mỗi hộp to 2p50, hộp nhỏ 1p50

Chúng tôi sẽ đăng mấy bức thơ cảm-tạ của M. PHAN-ĐỨC-THÀNH ở Linh-cẩm (Hà-tĩnh), M. TRẦN-KHUÔNG phủ Diên-châu (Nghệ-an) và nhiều bức khác.

M. NGUYỄN-TRUNG-THẨM
Quảng-xá Đông-hới

Tết năm nay các ngài dùng giày gì?

Giày Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen, đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crepe, không chượt và toẹt ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VẠN-TOÀN

95, Phố hàng Đào, 95 - HANOI

THẦN THUỐC LẬU
TU-NGOC-LIEN
1er
JUIN 1933
DỌN LÊN
HÀNG NGANG
SỐ 8 HANOI

LẠI ĐI XEM BẦU NGHỊ TRƯ'ÔNG

(Tiếp theo trang 3)

Ô. Nghị-Đồng — Chủ nhiệm báo Thanh-Niên, đương thích chi đọc lại bài Phi-lô

— Ai ra ứng-cử ?

Sịch ! hai ông Phong và Chung ngồi cạnh nhau, cùng đứng dậy; cùng giơ tay như hai cái máy. Ông Phong nhìn ông Chung, ông Chung nhìn ông Phong, rồi ông Chung ngồi xuống. Ông Phong vẫn đứng yên : — Tôi xin nói về Vấn-đề nước mắ...

Một người kêu :

— Đứt nút lại !

Đến lượt ông Ngô-tiến-Cảnh, đại biểu Phủ-lạng-Thương, giơng giặc giảng một bài về hóa-học, rượu pha với ét-săng. Ông nói to và dễ hiểu ; thi dụ : một sự hiểm trong viện.

Không biết ông Vĩnh. ông Lục có còn nhớ hay không, nhưng thấy các ông ấy yên lặng, không nói gì.

Ông Ngạc-văn-Đồng giở cái giọng nước đôi :

— Hai ông nói cũng đều phải cả... nhưng mà lại không phải cả...

Ông Nguyễn-Lê đứng lên :

— Tôi xin nói về vấn-đề rượu...

Tự nhiên, ông Nguyễn-Lê mà nói về vấn-đề rượu thì còn ai bằng nữa. Ông khen ông Cảnh, ông Vĩnh ông Quỳnh đã làm hết bòn-phận.

Ô. Lê - quý - Chùy — To béo, mạnh mẽ, thật sùng với lên.

Nhưng đó không phải ý của ông Hội, ông này đứng lên phản-đối tiếng nói vang như cái kèn hát :

— Ông Lê khen ông Vĩnh, ông Cảnh vì lẽ gì, tất các ngài cũng thừa hiểu rồi...

Đó ai biết vì lẽ gì ? Ông Hội không nói, mà có lẽ ông cũng không biết. Rồi tất cả các ông đó nhao-nhao lên phản-đối nhau, mỗi ông cho mình là đã tìm ra một việc :

— Tôi biết việc nước mắ...

— Còn việc máng-nước, việc ô-tô...

— Ấy, còn việc rượu !

Ô. Lê-quý-Trạch — Đương nghĩ cách lẩn ra ngoài Nghị-viện

Ông lại nói đến vấn-đề ô-tô, vấn-đề máng-nước.

Ông Vũ-văn-An vội nhảy lên nói tiếp :

— Phải, chính vấn-đề máng-nước, tôi cũng đã phản-đối (quay về ông Vĩnh) hẳn ông Vĩnh, ông Lục đây còn nhớ. Vấn-đề ô-tô tôi cũng phải đối, hẳn ông Vĩnh, ông Lục đây còn nhớ. Vấn-đề... hẳn ông Vĩnh, ông Lục còn nhớ...

Ông Ngô-Trọng-Trí

Dưới mắt Đông-Sơn tưởng tượng

Ông Nguyễn-huy-Hội

— Việc thuế nữa...

Ông Lê cho rượu là tốt. Ông An cho vàng bạc là tài-sản của người nghèo (?), ông Hội cho là một cái bánh phải chịu nhiều thuế quá... ông Nghĩa kết luận : — Trời làm kinh-tế như thế này, dân héo như cây không tươi không bòn...

Ông Vĩnh thông-thả đứng lên, cả viện đều im lặng, như sắp được nghe một người hùng-biện. Nhưng chỉ thấy một cụ lý :

— Những việc trong Đại-hội-nghị đem ra... mà... mà bàn thế nào được. Tôi lại xin ra ứng-cử mà... mà... còn nhờ các ngài !

7 giờ tối, viện bỏ phiếu : ông Lục, ông Vĩnh trúng cử. Lần thứ nhì, ông Cảnh được bầu, tuy ông không ra ứng-cử.

— Không ra ứng-cử mà được bầu... thế sao không từ đi có được không !

Ông Phong nói ra ý giồi. Nhưng ông nhầm. Không ra ứng-cử mà được bầu bao giờ chẳng hơn có ra ứng-ử mà không được bầu.

Đến lúc bầu đại-biểu dự-khuyết, các ông nghị về dần. Ông Nguyễn-huy-Hội, ông Trịnh-xuân-Nghĩa và ông Phúc-Mỹ được trúng cử.

Thế là hết công việc hôm khai-mạc. Các ông nghị lúc nầy mệt-mỏi uể-oải bây giờ vui-vẻ tấp-nập ra khỏi viện.

VIỆT-SINH

Một dáng điệu kẻ cả của thầy số

«MỘT TIN QUAN-TRỌNG TRONG CÔNG-NGHỆ NƯỚC NHÀ»

Bắc-kỳ Nam-Từu Công-Ty (Văn-diễn — Hadong) được nhiều người cho biết rằng không chịu khó cõ-dộng. Điều ấy rất đúng sự thực. Lấy việc làm trọng hơn nhời nói, bản Công-ty chỉ «chịu-khó» nấu rượu cho ngon, đóng chai cho đẹp, bán giá cho rẻ để khỏi phụ-tính chiểu-cổ của Quốc-dân, mong mở một kỷ-nguyên cho nền công-nghệ nước nhà. Thứ rượu bốn mươi phần (40°) ra đời bán chạy một cách lạ thường, nên không một ngày nào, bản Công-ty không nhận được điện-tín xa, gần gửi đến của các ông Đại-Lý hàng tỉnh dục gửi lớp rượu vừa ngon, lại thơm, thực hợp giọng với người mình. Sức tiêu-thụ đã vượt qua sự dự-toán của chúng tôi. Cái phần-thưởng dích-dáng ấy đã khiến chúng tôi phấn-khởi trong lòng nên bản Công-ty đã mua thêm ba cái nồi-hơi (chaudières) nay, mai sẽ lên đến nhà máy. Ba cái nồi này lắp song thì việc chậm rượu không bao giờ có nữa, vậy xin kính-cáo để anh, em đồng-bào cùng biết. T. B. — Các câu đối dự cuộc thi của Bắc-Kỳ Nam-từu Công-ty sẽ đăng trong báo Thanh-Niên xuất bản ngày 6 Octobre 1933.

BẮC-KỲ NAM-TỪU CÔNG-TY (Văn-Điền, Hadong) Kính-cáo

LÒNG RỘNG KHÔNG

Của Đoàn-phú-Tử

Kịch (một hồi)

Tài rộng không
mà lòng cũng rộng không.

THẾ-LỮ

Các vai trò

Nguyễn-văn-Cơ : 17 tuổi, học, 22 tuổi.

Ông nghị : 50 tuổi, áo-phục.

Bà nghị : phong lưu lắm.

Cô Nga : con gái ông nghị, 16, 17 tuổi, đẹp.

Con sen : đây ở nhà ông nghị.

Buồng ăn nhà ông Nghị, một bên làm phòng khách. Trần-thiết giản-dị lối tân thời. Một cái bàn ăn: trên phủ khăn trắng, bày một chai rượu Dubonnet, ba bát xú Tàu úp trên đĩa; cốc, thìa đĩa đã bày đủ ba người ăn.

Bên phải, chỗ tiếp khách: hai cái ghế bành kiểu mới, một chiếc ghế con, một cái bàn nhỏ, thấp, trên có mấy tờ báo vút ngổn-ngang... Một cái ghế sofa ở trong cùng, bừa bãi các đồ thêu thùa của cô Nga, và một cuốn tiểu-thuyết.

Khi mở màn, ông nghị đang ngồi ghế bành xem báo, cô Nga đang sửa soạn bàn ăn.

LỚP THỨ NHẤT

Ông nghị, cô Nga

Ông nghị (xem báo ở ghế bành) — Sen! (có tiếng dạ) xem có ai hỏi gì mà chó cắn dữ thế... (một lát, có tiếng trả lời: « bầm ông, có người ăn mày, con đã đuổi đi rồi ạ ».) Minh lại trông thấy giáo Cơ... Quái sao cái anh chàng mãi không thấy đến, người ta đã sắp ăn cơm... (đặt tờ báo, đứng dậy) Nga!

Cô Nga — Dạ, thưa thầy...

Ông nghị — Cơm đã gần dọn chưa, con?

Cô Nga — Thưa thầy, xong cả rồi ạ, nhưng mẹ con bảo hãy đợi ông giáo đã, kéo đương ăn, người ta đến thì bắt tiện...

Ông nghị (gật) Ừ, phải... Mà cái anh nôm, hẹn sáu giờ đến, bây giờ đã sáu giờ rồi... Thôi, đợi một lát vậy Con có đói không?

Cô Nga — Thưa không ạ. Nhưng con nóng ruột lắm. Chẳng biết ông giáo này thế nào, chứ lại như cái bác hủ-lậu hôm nọ thì chán quá.

Ông nghị — Không, ông này chắc khá, con ạ. Cứ theo như bức thư của ông, lời lẽ dễ nghe lắm, chắc hẳn con người học rộng, có trí-thức. Con cứ yên tâm... (lại về ghế bành đọc báo).

Cô Nga (lại ghé sofa cầm cái áo sơ-mi đang thêu dở, nũng nịu) — Con thêu xong cái sơ-mi này, đến thứ bảy, thầy cho con đi xem hát với mẹ nhé?

Ông nghị — Ừ, rồi thầy cho đi xem...

Cô Nga — Con mặc áo gì nhỉ, thầy nhỉ?

Ông nghị — Áo nào đẹp nhất thì mặc chứ gì, cái con bé mới lần thân...

Cô Nga — Con chỉ có cái nào đẹp cả, cái nào cũng như cái nào, sùng sa, sùng sinh... Đến mai, thầy cho con tiền con may cái áo giống như áo của chị Vân ấy, thầy nhé...?

LỚP THỨ HAI

Ông nghị, cô Nga, bà nghị

Bà nghị (vào cửa bên trái) — Con cái nhà chỉ làm nũng bố thôi. Đây một tú áo, còn chưa vừa ý. Có con muốn thế nào nữa ạ (vừa nói vừa cười nụ).

Cô Nga (làm bộ dỗi) — Sao mẹ ghét con thế! Con không muốn đi xem hát nữa đâu.

Bà nghị — Thế nào là mẹ ghét con? Ừ, thế để mai mẹ đi may áo cho con vậy. Đây, ông xem, con ông đây, hơi một tí là dỗi...

Cô Nga (chạy lại vịn vai mẹ, vừa cười) — Mẹ may áo gì cho con?

Bà nghị — Có dỗi nữa đi, tôi xem nào!

Cô Nga — Không, con có dám dỗi đâu! Con đùa đấy chứ... (cười).

Bà nghị (ngắm nghía con gái)... — Chồng nhón quá, mới ngày nào bằng cái tí... Nay ông, con Nga nó càng lớn trông lại càng đẹp ra, ông nhỉ? Ông thử trông con gái yêu của ông đây (sẽ lát yêu vào má cô Nga) sao nó đẹp thế này!

Ông nghị (cười) — Mẹ nào, con ấy. Cái ngày bà bằng tuổi nó...

Bà nghị — Thời đi ông, đừng nịnh nữa. Tôi già rồi, không khiến ông khen nữa đâu... (nói lảng) Nay ông, sao ông giáo mãi không đến nhỉ?... Ông ấy tên là gì ấy nhỉ?

Ông nghị — Nguyễn-văn-Cơ.

Bà nghị — Không biết ông giáo này có giỏi không, cho con nó học hành tử-tế, chứ lại

như ông giáo Hàn hôm nọ thì tôi xin kiêu trước thôi.

Cô Nga — Mẹ nhỉ? Cái anh đồ gàn khó chịu quá. Vào nhà người ta mà cứ lù lù cái mũ dạ đen như cái nồi rang ở trên đầu... Đến dạy học, cứ biết việc dạy học, lại còn đồ đạo-đức, lễ nề như cụ Khổng-tử con ấy... Chỉ khoe giỏi những La-tinh với Hy-lạp...

Ông nghị — Hai mẹ con khó tính quá, ai cũng chê. Nhưng ông Cơ này đồ Diplôme, chắc là dạy con Nga chóng giỏi... Nếu ông này mà cũng không vừa ý, để tôi mời ông giáo khác, chán vạn ra đây...

Con sen (ở bên phải vào, đưa một cái danh thiếp) — Thưa ông, có người lạ mặt muốn hỏi ông.

Ông nghị — À, ông giáo Cơ! Mày ra mời ông vào (con sen ra, cô Nga và bà nghị lại ngồi cạnh bàn ăn, lặn ngoài cùng).

LỚP THỨ BA

Ông nghị, bà nghị, cô Nga, Ng.-văn-Cơ Nguyễn-văn-Cơ (22 tuổi, dong dỏng cao, đẹp trai, áo-phục rất chỉnh-lề) — Chào bà cụ... Chào cô... (bà nghị, cô Nga đều đứng dậy nghiêng mình đáp: « không giám, chào ông », rồi lại ngồi).

Ông nghị (đứng dậy, don-dã, bắt tay khách, chỉ ghế bành) — Xin mời ông ngồi chơi (cùng ngồi). Chúng tôi hân-hạnh được ông chiếu cố (Nguyễn-văn-Cơ lúng-lúng)... Xin ông cứ tùy tiện cho. Đây cũng như ở nhà... (chỉ bà nghị và cô Nga) đây là bà cháu và cháu đây, người nhà cả (Nguyễn-văn-Cơ trông sang, rồi sóc áo, ngồi lại nghiêm-chỉnh)... Thưa ông, tôi có con cháu Nga (Nguyễn-văn-Cơ luống-cuống), muốn cho cháu được học tập ít nhiều...

Nguyễn-văn-Cơ — Thưa cụ, vâng... Ông nghị — Mà cháu không muốn ra trường, chỉ đòi học ở nhà...

Nguyễn-văn-Cơ — Bẩm cụ, cô nghĩ cũng phải; ở trường, học nhiều môn vô ích, và lớp học thường đông quá, uổng thì giờ, và lại...

Ông nghị — Cháu nó khó tính lắm... (cô Nga bĩu môi).

Ng.-văn-Cơ — Bẩm cụ, không hề gì, người khó tính là người khôn-ngon, लाभ- lợi (cô Nga gật, cười), nếu biết cách dạy thì học gì cũng chóng tấn-tới (cô Nga bằng lòng lắm) và nhất là...

Ông nghị — Ông nói cũng có lý. Tôi xem biết ông là người trí-thức, lối-lạc, chắc cháu được nhờ ơn ông nhiều... (bà nghị nói với cô Nga: « Ừ, ông giáo này khá đấy »).

Ng.-văn-Cơ — Dạ...

Ông nghị — Nhờ giới cháu cũng thông minh...

Ng.-văn-Cơ — Bẩm, lẽ tất nhiên...

Ông nghị — Theo ý ông, cho cháu học gì bây giờ thì hơn?

Ng.-văn-Cơ — Cái đó còn tùy cái sở thích của cô. Song người thông minh học gì mà chẳng được... Năm nay... có bao nhiêu tuổi? (cô Nga vờ thẹn, lấy ngón tay để lên môi, đưa mắt cho ông nghị).

Ông nghị — Cháu mới có mười bảy (cô Nga vờ không bằng lòng, sẽ kêu « Ồ »; Bà nghị bịt miệng con: « con bé hồn quá »).

Ng.-văn-Cơ — Bẩm, trước kia cô có đi học đâu không?

Ông nghị — Cháu ngày nhỏ có đi học đến lớp nhất, rồi ở nhà học thêu-thùa, nấu-nướng,

đôi khi cũng có đọc sách, thường chỉ là những tiểu-thuyết nhảm-nhi... Ông định dạy cháu môn gì?

Ng.-văn-Cơ — Thưa cụ, chúng tôi kiêm cả mọi khoa chính căn cho sự học-vấn, những vấn-chương, luân-lý, triết-lý, sử-ký, địa-dư, cách-trí, vệ-sinh, toán-pháp v.v...

Ông nghị — Nhưng ông cho cháu học một vài thứ thôi, học nhiều thế sợ cháu loạn óc mắt...

Ng.-văn-Cơ — Bẩm cụ, đó là đại-khái mấy môn sở-trường của tôi, còn học, thì tự ý cụ và cô muốn học thứ gì cũng được, và nếu muốn tham bác cả cũng được... Cụ cho biết ý của cô muốn học gì?

Ông nghị — Kia Nga, ông giáo hỏi con. Ý con muốn học gì, cứ nói thực.

Ng.-văn-Cơ — Cụ cho phép chúng tôi được...

Ông nghị — Con ngồi xuống đây để ông hỏi... (Nga ngồi xuống chiếc ghế con).

LỚP THỨ TƯ

Ông nghị, Nguyễn-văn-Cơ, cô Nga, bà nghị, con sen

Con sen (vào) — Thưa ông bà, có ông đốc, bà đốc lại chơi, đang đợi ở ngoài vườn.

Ông nghị... (nói một mình) — A, bác đốc Liên... (nói với Ng.-văn-Cơ) ông tha phép cho, tôi có khách (nói với con sen) Mày ra dọn bàn ghế ngoài vườn đi (con sen ra, dẫn với) Rồi pha cà phê đem ra nhé (nói với vợ) Bà ra

(Con sen ở nhà trong buồng cà-phê qua nhà, ra vườn).

Ng.-văn-Cơ (nhìn theo) — Còn món cà-phê... à quên..., còn món... còn... còn món... À, cô có muốn học vẽ không?

Cô Nga — Ông dạy vẽ được à? Ở thích quá! Ng.-văn-Cơ — Tôi lại dạy cô âm-nhạc nữa. Cô học violon nhé?

Cô Nga vui mừng, đứng phắt dậy — Ồ, ông dạy tôi violon? Tôi mới mượn được một cây violon về, mà chưa tập được tí nào cả... Vậy hay quá, thôi tôi không học gì nữa, chỉ học violon thôi... (vỗ tay, nhẩy chân sáo) A, tôi học violon!... Sen ơi! Sen ơi! Sen ơi! Tôi học violon!... Thưa ông để tôi lên gác lấy violon xuống, ông bắt đầu dạy ngay nhé? (định chạy vào cửa trong cùng).

Ng.-văn-Cơ (đứng dậy, theo) — Khoan đã, cô!... (cô Nga quay lại) Hôm nay là hôm đầu... và lại... gần đến giờ... cô xoi cơm (nhìn bàn ăn)... vậy để... để ta nào truyện qua loa chút nữa...

Cô Nga (lại gần) — Vâng, xin theo lời ông... Vậy chứ ông giỏi đàn?

Ng.-văn-Cơ — Cũng tạm-tạm vậy...

Cô Nga (cười) — Ông nói nhảm... (hơn hờ) Tôi học đàn có giỏi được không?

Ng.-văn-Cơ — Thông minh như cô, học gì mà chẳng giỏi.

Cô Nga (thẹn) — Ông quá khen. Ng.-văn-Cơ (nhìn bàn ăn, mặt nhăn, giả nhời vắn vơ) — Thưa cô, không... không... thưa cô.....

LỚP THỨ SÁU

Cô Nga, Ng.-văn-Cơ, con sen

(Con sen ở ngoài vườn vào. Lớp này, con sen chạy ra chạy vào luồn).

Cô Nga — Sen, mày vào dọn cơm, rồi khách về thì vừa... (con sen « vâng », rồi vào nhà trong. Nguyễn-văn-Cơ lại thờ dài) Sao thế ông? Sao ông thờ dài?...

Ng.-văn-Cơ — Không hề chi?

Cô Nga (nghe ngời một lát) — Tôi muốn học đàn, nhưng thầy mẹ tôi chắc còn muốn cho tôi học thêm thứ gì nữa, vậy nên học gì, thưa ông?

Ng.-văn-Cơ (nhăn-nhó nói thông thả) — Cô nên học triết-lý...

Cô Nga — Để làm gì kia? (con sen ra bày đồ ăn rồi lại vào, đĩa đồ ăn nghi-ngút.)

Ng.-văn-Cơ (hít vào thật mạnh, rồi thở ra thật dài)... — Ở đời nếu không có triết-lý, thì... thì... chết mất (cô Nga không hiểu). Vâng (nhìn bàn ăn) không có triết-lý thì... thì chịu sao nổi những nỗi đau khổ... (con sen lại bung bát đồ ăn ra, rồi vào), những nỗi nhọc-nhằn... những cơn đói rét...

Cô Nga (không để ý, vì không hiểu. Lại gần bàn ăn, xếp đặt lại bát đĩa — Nguyễn-văn-Cơ nhìn, thất vọng, dịch lại gần)... — Mời ông ngồi đây, đừng lâu có mỗi không (ngồi xuống ghế — Nguyễn-văn-Cơ ngồi ghế bên, ngắm-nghĩa cô Nga, rồi lại nhăn-nhó trông đĩa đồ ăn... Sen ơi! thật bỏ rầu đầu, đem cả ra đây (con sen đem ra, Nguyễn-văn-Cơ nuốt nước bọt, ồm ồm)... Còn gì đem cả ra đây, tao bày cho, rồi ra xem khách về chưa, nhé. Còn những gì nữa, kê nghe nào?

Con sen — Thưa cô, còn khoai tây rán (Nguyễn-văn-Cơ thờ dài)... thật lợn hấp năm-hương (Nguyễn-văn-Cơ nuốt nước bọt)... cá song hấp, mì sào thịt gà (Nguyễn-văn-Cơ lại thất)... À, sà-lách con chọn hôm nay thì chưa lắm (Nguyễn-văn-Cơ nuốt nước bọt), để con lấy có nếm thử (con sen vào, Nguyễn-văn-Cơ mắt lơ-lơ, nhìn theo, mặt nhăn-ngho).

Cô Nga (trông Nguyễn-văn-Cơ có vẻ thương-hại... — Làm sao mà ông buồn thế?

Ng.-văn-Cơ (nhìn cô Nga, cảm động, giọng cười)... Không! Có gì đâu! (hai người trông nhau hồi lâu — con sen ra mấy dao, bình đồ ăn bày la-liệt trên bàn, xong rồi thu xếp đồ thêu của cô Nga, đem vào buồng bên, cửa trong cùng).

Cô Nga (vờ linh để tay lên tay Ng.-v. Cơ) Ông có điều gì mà buồn bã thế? Ông có thể cho tôi biết được không?

Ng.-văn-Cơ (nhắc bàn tay cô Nga, ngắm nghía, cô Nga ngưng, co tay lại) — Tôi nghĩ đến nỗi thương tâm của một người bạn...

Cô Nga — Người bạn ông làm sao?

Ng.-văn-Cơ (mỉm cười) — Chiều- chiều có thấy những trang thiếu-niên anh-tuần... (nói thông-thả, có ý mỉa)... ăn mặc phong-lưu lắm... nên gót giày trên vệ hè... có vẻ ung-dung tự

đắc lắm... Người bạn tôi là một người trong bọn thiếu-niên đó...
Cô Nga — Thế thì có gì đáng thương tâm?
Ng.-văn-Cơ — Nhưng nếu cô biết những người ấy... đi như vậy... (cười gằn)... là đi về đâu...? Ôi! Mỗi buổi chiều... đến giờ này là giờ cô sắp ăn cơm... thì người bạn tôi, vơ-vẩn lên vườn Bách-thú, đường Cờ-ngr hay là ở các phố vắng... để đợi cho giờ ăn qua... rồi anh ta lại về những nơi đông-đúc... như người đã ăn uống no-nê, rồi... (cười gằn)... đi chơi cho tiêu cơm... Tối đến, anh ta lại về... về ngủ nhờ nhà bà con... Nghĩ là... anh ta có cơm không có mà ăn, nhà không có mà ở...

đang bông bột... tình yêu... mà... cái dạ dày làm dữ quá... Đã bốn ngày rồi... (dọng nói run run, mặt ngo-ngác, ngồi không vững) mà... (nhìn đồng-hồ) mà đã bảy giờ rồi... (lả đi gục vào ghế).
LỚP THỨ BẢY
Cô Nga, Nguyễn-văn-Cơ, ông nghị, bà nghị, con sen.
(Vừa lúc ấy, ông nghị, bà nghị, tiên khách về, vào đến nhà còn nói với ra: «vắng, sáng mai xin lại hầu hai bác».)
Cô Nga (vừa thương, vừa sợ, cuống quýt, tay đỡ lấy Nguyễn-văn-Cơ) — Sen ơi! Sen!... Thầy ơi!... Me ơi!... Thầy me ơi! (ông nghị, bà nghị, con sen đều chạy ù vào).
Ông nghị (hốt hơ, hốt hải) — Sao thế con? Cái gì thế?
Bà nghị (đồng thanh) — Ôi giời đất ơi! khờ thân tôi! cái gì thế này? Ông giáo làm sao thế, con?

nghe gọi nước mắt cho, thì cô giằng chạy ra ghế bàn, gục vào tay ghế, nước mắt... Thế này có khổ không! Con tôi nó sợ quá mà (chạy lại gần, vỗ về) Nga ơi, Nga, me đây mà, không sợ nữa con ạ. Thầy giáo khỏi rồi, Nga ơi, Nga!
Cô Nga (vẫn nước mắt, giữ mình dậy, ôm lấy bà nghị, thỏn thức nói) — Thưa... Thưa me... con thương quá...
Bà nghị — Phải, ai trông thấy thế mà chẳng thương, nhưng biết làm thế nào?
Cô Nga (dần nín, sụt sùi) — Con thương ông giáo quá...
Bà nghị — Ủ, thì con thương ông giáo, nhưng bây nín đi nào, để me ra xem bác đốc đã đến chưa (bà nghị ra phía cửa vườn) Kia, bác đốc, mời bà sang buồng bên ngay cho... (với Nga) Con ngồi đó nhé... (vào cửa trong cùng).

ngồi ở bàn ăn. Con sen theo sau).
Ông nghị — Không hề chi, con ạ. Ông giáo ngộ cảm đấy; bác đốc bảo không có gì quan-gại cả. Ông giáo uống cốc sữa, đã tỉnh lắm rồi, con trông đấy... Thật vì con mà ông giáo vất vả đây này. Con xin lỗi ông đi (dắt cô Nga lại trước mặt Nguyễn-văn-Cơ, cô Nga ngáp-ngưng bối-rối, ngồi xuống gần đấy, nhìn Nguyễn-văn-Cơ không nói gì)... Sen, dọn thêm bát đĩa để ông giáo xơi cơm đi (sen ra). Bà mày vào xem, nó dọn dẹp trong bếp nước thế nào, rồi ra ăn cơm đi, tối lắm rồi (bà nghị ra)... Kia cái hộp thuốc lá của tôi bỏ đâu mất rồi?... À, ở ngoài vườn (ra vườn).
LỚP THỨ MƯỜI MỘT
Nguyễn-văn-Cơ, cô Nga
Ng.-văn-Cơ — Cô tha lỗi cho tôi ban nãy đã thốt ra những lời vô ý nghĩa, có thể làm mich lòng cô... Câu nói trong khi thăng-thốt, có quên đi, nhé?
Cô Nga (nhìn Nguyễn-văn-Cơ rồi gục đầu xuống bàn)... Không, tôi không quên đâu, tôi không quên đâu...
Ng.-văn-Cơ (sợ hãi) — Xin cô đừng chấp kể diên rồ mà! (một lát).
Cô Nga (ngước mắt lên, tươi cười hỏi một cách trẻ con — Ông ơi, ông nói thật, nhé? Ông có muốn ở đây mãi-mãi, ngày nào cũng ngồi ăn cơm với chúng tôi, ở cái bàn này không?... (lại gần)... Ông ở đây, nhé?... nhé?...
Hạ màn
ĐOÀN-PRŨ-TỬ

THI VUI CƯỜI

Của N. H.-Thụ Hanoi
Món hời

«Gửi 3 hào đến hiệu X ở phố Z thì được 100 đồ dùng ích lợi».
Trò B, sau khi xem chỗ quảng cáo ấy, thích quá, tưởng được món hời, bèn vội vàng gửi ngay ba hào đến, ngày hôm sau nhận được 100 cái danh ghim.

Của Đ. V.-Ngư Haiphong
I. — Lẩn-thần

Xã Quỳch ra lĩnh chơi. Khi đi qua một hiệu bán hòm, nhà hàng mời:
— Ông mua dùm châu một cái hòm.
Xã Quỳch — Mua hòm này thì làm gì?
Nhà hàng — Để đựng quần áo chứ làm gì?
Xã Quỳch — Thế ông bắt tôi cởi trường mà mang hòm đi chơi à?

II. — Thế mà phải

Mẹ — Tao đã bảo mày ăn nhãn thì bỏ vỏ vào góc mâm, sao mày cứ vứt xuống đất?
Con — Thưa mẹ, nhưng con tìm mãi không thấy góc mâm đâu!

Của cô T.-Vân Hanoi
I. — Quen miệng

Một bác hàng thịt ở nhà quê, mang con ra lĩnh thăm bệnh. Thấy thuốc thăm mạch, cho thuốc rời bảo:
— Cứ mỗi tháng, anh lại phải cần nó một lần, để xem nó có nặng hơn lên được chút nào không?
— Dạ, thế bầm quan-lớn, cần cả xương hay chỉ cần thịt không, thôi ạ?

II. — Phóng-đại

Khách — Ông có thể phóng-đại những bức ảnh to như hình thực được không?
Thợ ảnh — Có chứ, chúng tôi chỉ chuyên môn về nghệ phóng-đại thôi.
— Vậy ông làm ơn phóng cho tôi một bức ảnh trái núi Tân-Viên này cho to bằng trái núi thực, hết bao nhiêu tiền, tôi sẽ trả?

III. — Tôi lại tát

Uý — Bầm quan-lớn, tự nhiên anh này ở đâu đến tát con một cái đau quá, ạ!
Lượng — Tôi tát anh bao giờ, nếu anh khai láo thì tôi lại cho anh cái tát nữa bây giờ đấy.

Của N. V.-An Thái-bình
Tỏ tôm khai trí

Một bác thợ phủ ngồi chêm chệ ở Khai-Trí đánh tổ tôm. Tom! Tom! Bạch thủ! Hồi ú!
Người thợ-ký hỏi: — Ngài có chân trong hội không?
Bác thợ phủ nói: — Không chân đi đến đây thế nào được.
— Giấy ngài dán? Tôi xem.

VUI... CƯỜI...

— Giấy tôi đây. Không giấy lấy gì mà gói, rồi giờ cho xem một tập giấy bạc tương.
— Tôi hỏi chân hội và giấy vào hội kia mà!
Bác lần thần lắm! Đánh tổ tôm thì cần chân này để đi đến, giấy bạc này để gói. Giấy vào hội vô ích, đem đến làm gì?
Bác thư-ký tít, không nói được nữa.

Của B.-Thuy Tuyên-quang
Khéo tò mò

Ở ghít-sê ga xe lửa.
— Nhờ thầy làm ơn bán cho tôi một cái vé.
— Có đi đâu?
— Gớm! rõ khéo thầy này nữa! hỏi tò mò lắm!

Của N.-Mai Hanoi
Khéo soay

Anh Ba kiết, mặc cái áo nhiều tấy rách vai mà không có tiền mua mụn vá, mà xin dấu cũng không được. Anh bèn lên một hiệu nọ mặc cả mua một tấm nhiều rồi lẩn-la xin mẫu. Nhà hàng chiều khách cắt

cho ngay.
Hôm sau, đã thấy Ba-kiết vênh mặt đi các phố như muốn khoe chỗ vai đã vá.

Của V. V.-Phu Saigon
Cũng đòi nói chữ

— Thưa bà, ở bên bà phán con cho có Hai con về nhà chồng, gọi có miếng trầu đem biếu ông bà.
— Ở thôi, em về nói lại với ông bà và mừng cho vợ chồng có Hai đã nên chữ «nghe nga, nghe ngút».

Của N. Q.-Anh Hanoi
I. — Tại sao có gió?

Thầy giáo — Ban, gió là gì?
Ban — Thưa thầy, là khi giới rung động ạ.
T.G. — Được, sao khi giới lại rung động được?
Ban (như thường) — Tại có gió nó lay đấy ạ!

Của P.-Đà Hanoi
Cách phòng bị

Thầy hỏi Ba:
— Thi dụ nhà anh có người bị chó dại

Dự thi số 2

— Thế đâu?
— Dạ, tôi vừa đốt đi rồi.
— ???
— Vì ông thấy số ở công đèn kia, ông ấy bảo quẻ thế ấy xấu lắm!

cẩn thì anh làm thế nào?
— Thưa thầy, con đi mời thầy thuốc.
— Thế trong lúc thầy thuốc chưa đến thì anh phải làm gì?
— Dạ không ngần ngại, trả lời ngay:
— Thưa thầy, con ngồi đợi.

KẾT-QUẢ CUỘC THI

(62, 63, 64, 65, 66)
VUI CƯỜI
Giải nhất — Về bài «Vỏ quít dày móng tay nhọn» đăng trong số 65, của ông Nguyễn-văn-Đường 14, Rue des Cercueils Nam-Binh.
Giải nhì — Về bài «Vỏ quít dày móng tay nhọn» đăng trong số 63, của cô Nguyễn-thị Kim-Chi 35, Rue des Eventails Hanoi.
TRANH KHÔI-HÀI
Tranh «Thương ôi! nước chảy đá mòn» đăng trong số 64, của ông ROCQ Nguyễn-Bích 77, Jambert Hanoi.

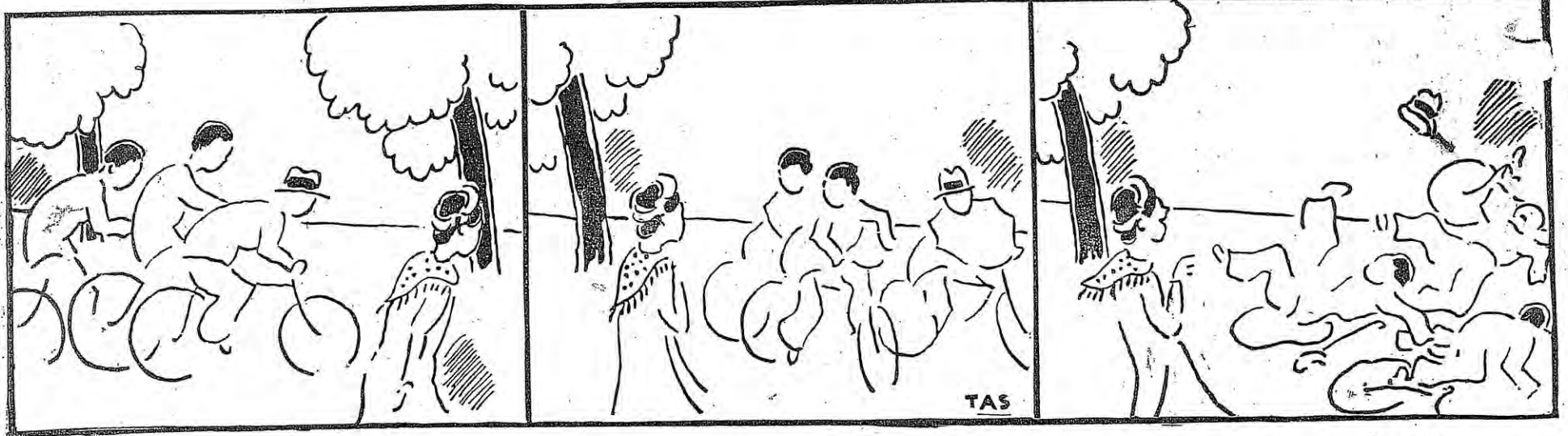
Thi vui cười

Danh sách
Cố Thanh-Nương Khâm-thiên: 4 bài — Trường-Vân, 156.
O. O. N. D. - Thán. Hanoi: 4 bài — V. - Trường Sơn-tây: 2 tranh — Việt-Cầu: 3 tranh — D. Q.-Tiến Hanoi: 4 bài, 1 tranh — P. Trén Hatou: 2 bài — N. V. C. Phútho: 3 tranh, 1 bài — N.-Đặng Nam-dinh: 2 bài — P.-Đà Hanoi: 2 bài — N. Q.-Ánh Hanoi: 5 bài — V. V.-Phú Saigon: 4 bài — T. N. Sông Tô-Lịch: 3 bài — D. T.-Thịnh Hanoi: 3 bài — V. V.-Đức Hanoi: 1 tranh, 3 bài — N. N.-Ngọc Hanoi: 2 tranh — P. K.-Khoa: 1 tranh — Nhị Mai Thụy-Anh: 5 bài — T.-Mậu Z. V. P: 1 tranh — P. d.-N. Thư-tri: 3 bài — N. M.-Ruệ Cao-bằng: 4 tranh, 2 bài — Ke-Nuit Hưngyên: 2 bài — T. K.-Cát Thụy-lôi: 3 bài — D. X.-Trị: 3 tranh — N. V. Minh Hanoi: 2 bài, 1 tranh — N.-Mai Hanoi: 2 bài — L. T.-Hiệp Thanh-hóa: 4 bài — T.-Tâm Hải-dương: 6 bài — H. N.-Ngọc Hanoi: 4 tranh — L. D.-Chữ Hanoi: 2 bài — D. X.-Tụ: 3 bài, 3 tranh — Bế-Thủy Tuyên-quang: 5 bài — Tr.-Ứng: 4 tranh — N. V.-An Thụy-anh: 6 bài — D. Q.-Bát Bắc-giang: 2 bài — P. V.-Trường Hưngyên: 6 bài — Bá-Côn: 6 bài — P. C. Giadinh: 2 bài — T. V.-Lương Tuyên-quang: 2 bài — L. H. S. Đáp-câu: 5 bài — L. S.-Huỳnh Hué: 3 bài — Khang-Ninh Hanoi: 2 bài — N. T.-Mỹ Nam-dinh: 15 bài — N. X.-Thịnh Hà-dông: 2 tranh, 6 bài — N. H. L. Hanoi: 4 bài — D. V.-Ngũ Haiphong: 4 bài — N. H.-Thu Hanoi: 1 tranh, 4 bài — Lương: 2 tranh — B.-Tâm: 2 tranh — Tas: 1 tranh.

Dư thi số 3

THÀNH NHÂN LẠI CŨNG CÓ DẠY:

Tam nhân đồng hành...

...tất...

...cả ngã xe

TỪ' CAO DẼN THẤP

PHONG DAO MỚI!

Đi hội-đồng về

— Chào ông, ông đi đâu về?
 Có vẻ phờn-phê, phẩn-chấn hơi ông?
 — Rằng tôi đi họp hội-đồng,
 Mỗi năm một bận, hết lòng vì dân.
 Gật-gù, nghe đọc diễn-văn,
 Vì dân giáng sức mấy lần vỗ tay.
 Trăm công, nghìn việc, nặng thay!
 Vì dân nên phải đêm ngày miên-man.

TÚ-MỠ

TÌNH HÌNH NGHỊ VIÊN DÂN BIỂU

Năm ngoái tôi có ví nghị viên dân biểu như ấm chè mới đầu còn nóng rồi mỗi năm nguội dần đi...

... Nghị-viên bầu nghị-trưởng ở trong một lần không-khí êm-đềm...

Ông nghị-trưởng Phạm-huy-Lục.

Ông Phạm-huy-Lục có một trái tim, mỗi năm ông lại đem ra hiến cho nghị viện một lần, lúc ông đặc cử nghị-trưởng:

Năm nay, tưởng ông theo lệ thường, hôm đó, ông lại từ tốn đứng lên cảm ơn suông « lòng » tốt của các ông nghị đã bầu ông.

Thế là ông Lục một ngày một khôn khéo, ông đã không hiến « tim » cho các ông nghị-viên, ông lại được « lòng » các ông ấy nữa.

Ông Nguyễn-văn-Vinh tiên tri.

Nghị-viên bầu ba ông đại biểu đi dự Đại-hội-nghị kinh-tế. Lần bỏ phiếu thứ nhất, ông Nguyễn-văn-Vinh và ông Phạm-huy-Lục đặc cử. Còn hai ông Ngô-tiến-Cánh (35 phiếu) và Vũ-văn-An phải bầu lại. Ông nào đặc cử?

Sắp bỏ phiếu, ông Nguyễn-văn-Vinh vừa đi ra vừa nói:

— Cảnh thế nào cũng được.

Mà ông Cảnh trúng cử thật: ông Vinh đoán trúng quá. Có lẽ lúc đó ông bấm độn, nên mới tiên tri được đến thế!

Ông nghị Ngạc-văn-Đông.

Ông Ngạc-văn-Đông năm nay nhanh nhẹn chạy loảng quảng đi quảng cáo cho tờ báo Thanh-Niên ông mới xuất bản. Ông Đông khôn khéo quá! Chưa mãn hạn đã nghĩ đến khóa sau rồi.

Sau cuộc bầu nghị trưởng, ông mời riêng các ông nghị sang phòng bên cạnh dự tiệc trà: ông nào ông ấy nức nở khen ông tốt bụng đãi anh em. Tiệc đang vui, ông đem tờ báo ra cho các ông nghị xem, mong các ông cổ động giúp.

Chừng cũng biết thóp, ông Phạm-bùi-Cầm lau miệng, nói:

— Nào, thế giấy mua báo đâu, đưa ra đây để chúng tôi ký!

Thả vở quít ăn măm ngấu, ông nghị Đông nghĩ được riệu kể chắc là há lắm. Nhưng mà liệu đấy, ông Đông ạ,

MỘT ĐIỀU NÊN PHÒNG XA

— Tên ông là Viên ông 'chớ ra làm Nghị-viên, keo người ta gọi là ông Nghị-viên, lờ nham với ông Nguyễn-hữu-Cự chẳng!

nếu báo của ông chỉ có các ông nghị đọc, thì nó không ngủ cũng đến gặt mất.

Các ông nghị đi xem chớp bóng.

Mọi năm, nhà nước đãi các ông nghị một tối đi xem chớp bóng...

Năm nay, các ông xin bãi lệ ấy đi còn tiền chi phí vào việc ấy xin cúng vào việc thiện. Cũng khá đấy!

TÚ-LY

ĐIỀU THỈNH CẦU CỦA LÝ TOÉT

Xét đến nền văn-hóa cũ và những mỹ-tục thuần-phong đã hơn ngàn năm du dân Việt-nam ngủ một giấc mộng rất nên thơ;

Xét đến buổi giao thời lổ-lãng này, luân-thường hầu như đảo ngược, phong-hóa hầu như suy-đổi, như lời ông Nguyễn-khắc-Hiểu vác bầu rượu than-văn, và cha không ra cha, con không ra con, vợ không ra vợ, chồng không ra chồng, như lời tử-tê của ông Hoàng-tăng-Bi;

Xét đến tình ý lại đáng yêu, tình cầu-thả đáng kính của phái hủ nho, xét những lễ-nghi tuy phiền-phức nhưng đáng mến của nho giáo: xét cái tục hay ho tế-lễ, đình đám trong hương-dãng có lợi cho dân, ... cho... một dân, xét cái tính tự hạ, để tiện đáng khen của các ông, ông xã, và cả đến ông hàn, ông bá, xét cái tục rất công-bình bắt con phải xuất đời ở dưới quyền cha, không bao giờ được tự chủ, vợ phải là đồ chơi của chồng, chỉ có quyền khóc và than thân, xét đến cái lệ rất có nhân-đạo bắt người khác phải vái, phải lạy mình,...

Xét bấy nhiêu mỹ-tục và bao nhiêu thuần-phong khác, nay hầu

— Kinh tế này, tôi lấy làm lo lắng.
— Chả sợ, bác cứ cho vay nặng lãi ăn thật nhiều phân vào là được.

như bị cái văn-minh khoa-học vật-chất đánh gần đổ siêu nát;

Xét nếu không ra tay chống giữ thì than ôi! một ngày kia, ai cũng biết theo lẽ phải, theo lương tri, có công tâm, biết đến sự công-bình và nhân-đạo, như thế rất là có hại cho tương lai nòi giống, rất có hại cho những nhà bác nho đương ăn trên, ngồi trước, lúc đó có hối cũng không kịp nữa;

Vì những lẽ đó,
Xin đặt lại khoa thi-cử, lập lại hương-dãng, bắt dân học tập lại những mỹ-tục thuần-phong, để cho dân một ngày một lui về đời cổ sơ, ăn lông ở lỗ.

Ký tên: LÝ TOÉT

DÂN BIỂU

— Thừa với các ngài,
Mấy lời thưa với các ngài:
Viện ta làm việc năm nay thời vừa ba.
Vi dân, vì nước lại vì nhà,
Trên trường chính-trị đã trở ra vầy vùng,
Đảng đàn tranh biện, tranh hùng,
Lấy điều ích lợi công đồng làm vinh.
(Xem trang 9)

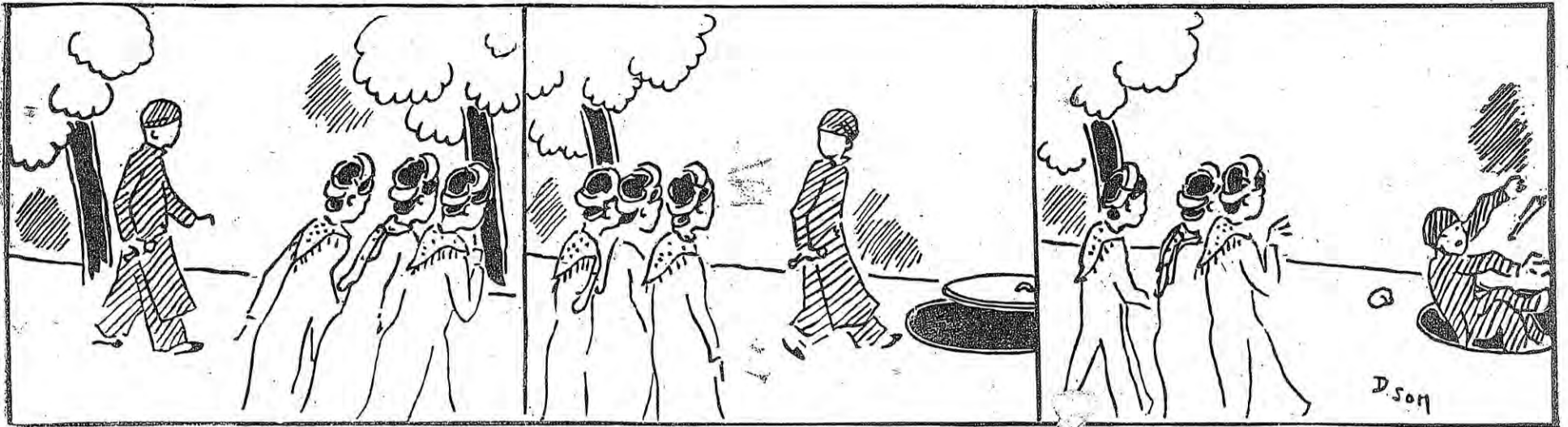
Nhà giồng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bông-lờ — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề giồng răng mà đã từng được rất nhiều quý-khách Tây Nam gửi giấy ngợi khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất dễ.

NHƯNG LẦN NÀY MỚI THẬT ĐÚNG LỜI THÁNH:

Tam nhân đồng hành...

...tất...

hữu ngã'su'!

Khóa này ta đã sắp mãn canh
Cùng nhau tính toán việc hoàn thành
xem sao.
Ich dân lợi nước những thế nào?
Xin các ngài bày tỏ để ghi vào... công
sổ công.

— Tôi cũng thỉnh cầu...
Lép chỉ tôi cũng thỉnh cầu,
Được mấy môn thâu: xây cống, đắp
đê.

Thực là ích lợi cho dân quê,
Chẳng còn lo hạn-hán, chẳng còn ghé
vỡ đường.

Thời buổi này, kinh-tế nói khủng-
hoang,
Anh em thất nghiệp, nhờ ngành kê
biết bao.

Tôi mộ phu công nhật những một
hào.
Kiếm việc cho đồng-bào đủ bát cơm
ăn.

Rõ ràng ích quốc, lợi dân,
Công tư liên lạc mười phần... mười
vẹn mười...

— Rượu mới ra đời...
Rượu Nam ta mới ra đời,
Độc quyền bãi bỏ, dám hỏi: «ai công
đầu?»

Tôi đây chứ nào phải ai đâu!
Lao tâm khổ trí thỉnh cầu nên mới
nên.

Vì dân, tôi tốn của hao tiền,
Mở lò cất rượu để đưa chen cho kịp
người.

Người Nam ta thu được mỗi lời,
Lợi tôi, dân lợi, lẽ ấy thời... nhiên dĩ
nhiên.

— Ruộng cả ao liền...
Tiếng rằng tôi ruộng cả ao liền,
Tôi thỉnh cầu cho thuê thổ, thuê điền
được giảm đi.
Nào tôi có vị tôi chi,
Thủy chung một dạ, tôi chỉ vì quốc
dân.

Vì bằng tôi nói trái lương tâm
Àt là tôi với quý thân...hai vai....

— Giảm thuế thuyền chài...
Cũng như tôi xin giảm thuế thuyền
chài,
Há phải vì tôi có rằm mười chiếc
thuyền,
Tôi xin thế, trên có Hoàng-thiên
Tôi chỉ vì dân thủy-thủ kiếm ăn miền
bề sông.
Việc nhỏ nhen, nào dám tăng công
Nhưng phải nói ra cho hả tấm lòng...
dân vì dân

— Xoay nghiệp thuốc dân...
Từ khi tôi xoay nghiệp thuốc dân
Mới xét ra thuốc bắc phải chịu phần
thuế cao.
Cho nên phải vận-dộng hô-hào,
Kêu cho thuốc bắc nhập vào nước Nam.
Một là được miễn thuế nhà đoan,
Hai là chỉ chịu thuế nhẹ nhàng được.
đặc ân...
TÚ-MỜ

MỘT QUAN NIỆM MỚI VỀ CUỘC ĐỜI

Bấy lâu cặm cùi trong đồng sách
vở cũ kỹ, ông Sở-Cường Lê-Dư bỗng
một hôm tìm được « một cái quan
niệm mới về đời người ».

Lên diễn đàn hội Trí-trí, trước
dăm chục thỉnh-giả, cũng toàn là
những người Annam như ông—ông
Lê-Dư trước hết công-kích cái quan-
niệm cũ rích về đời người của chúng
ta.

1. Trong gia-đình không biết tự-
lập. Người làm con chỉ biết ăn nhờ
của cha mẹ. Mà cha mẹ cũng chỉ
biết để con cho thật nhiều, không
nghĩ cách gây dựng cho con.

2. Trong hương-thôn chỉ biết

Ông huyện địa dư Ngô-vi-Liên
Hội trưởng hội Trí-trí

tranh dành nhau chỗ ngồi với miếng
ăn. Nhất là chỉ biết chuộng hư danh,
còn ngoài lũy tre ra, không biết
việc gì nữa.

Ông Lê-Dư cho hương-thôn là một
« cái ngục » giam hãm người mình,
những người ở trong ấy là những

người ở tù — thế là những ông ở
hương-thôn, xưa nay vẫn ở tù mà
không biết!

3. Cái học-phong sai lầm của
người mình và những phong-tục
đời-bại — đối với cái học sai lầm,
ấy, cần phải có một cái quốc-học
thu-quán để dịch-thuật và tra-cứu
các sách-vở cần ích. Ông Lê-Dư hứa
sẽ tận-tâm xuất dối xuru-tầm và
khảo-cứu sách-vở như ông vẫn làm
từ xưa đến giờ. Chúng tôi vui lòng
cử ông ấy vào việc ấy.

Nói về những cái trên đó, ông
Lê-Dư cần-thận xin đặt mình vào
địa-vị người khách-quan, không dám
nhận mình là người Nam mà lại nói
xấu người Nam — nhưng tưởng ông
cứ nhận là người Nam cũng chẳng
hề gì.

Còn cái quan niệm mới của ông?
Tôi vừa lắng tai nghe, thì ông thôi
đọc.

Thế là thỉnh-giả đã chịu khó ngồi
để nghe ông lấy địa-vị khách-quan
mắng người Nam ý-lại, chuộng
hư-danh, hủ-bại, cũ-rích, đủ các
thứ xấu. Duy đến lúc chú-ý để nghe
ông nói những cái tốt, thì ông lại thôi
nói. Mà ông quên mất cái quan-niệm
mới thành-thử chúng tôi vẫn cũ-kỹ
như thường.

Thảo nào, hai cậu học-trò ngồi
ở hàng ghế cuối đã không nghe
ông diễn, lại bàn truyện viết thư
cho gái.

Ông Lê-Dư

— Ta gọi là « em ơi » có được
không mầy?

— Được thế nào được! Mới viết
lần đầu đã sưng em ngay, nó mắng
chết.

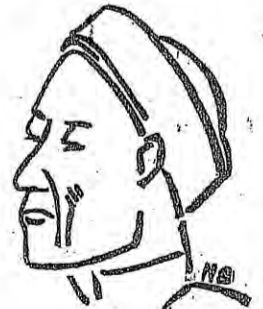
Ồi! cũng là một cái phong-tục
đời bại!

Đến bao giờ mới có thể bảo cho
họ biết rằng đến đây để nghe diễn-
thuyết, chứ không phải cần-nhắc
tiếng nào âu-yếm, tiếng nào không
âu yếm!

Tất phải đợi lúc « ngày nay mới,
ngày mai mới, ngày kia mới, mới
có ngày mới! » như lời ông Lê-Dư
nói.

VIỆT-SINH

(Một thỉnh giả)

NgvanTô

Ông Nguyễn-văn-Tổ

NỘI-HÓA

NHÀ DỆT

CỤ'-HAI

51, Rue de la Soie, 51 — Hanoi

Bản hiệu có dệt những áo: Pull'over, chaudail, gilet, weater, bas-sport, maillot, chemisette de tennis, bằng laine và bằng cotton, có Dessins Jacquard rất đẹp, rất bền, giá tính hạ. Mua buôn có chừ hoa-hồng

của KHÁI-HƯNG và BẢO-SƠN

Tranh của ĐÔNG-SƠN

II. Hạnh-phúc.

O' công trường Bảo-hộ, Liên đứng chờ tin tức kỳ thi vấn đáp của chồng.

Nàng vẫn đoán chắc thế nào Minh cũng đậu, nhưng lòng nàng chẳng khỏi thấp thỏm, bồn khoăn lo lắng. Tâm trí nàng luôn luôn bị những sự ngờ vực không đâu đến làm vẩn đục, và biết bao lần, nàng tự nhắc thầm câu ghê gớm: « biết đâu? »

Phải, biết đâu? ở đời những sự không ngờ thường xảy ra.

Đã có lúc Liên toan trở về nhà. Rồi phân vân, nàng lại ở lại, do dự, lúng túng, hết đứng núp cổng nhìn vào trong sân trường, lại ngồi lách ra vệ cỏ bên đường chờ đợi, chỉ sợ rằng nhờ chồng nhìn ra bắt gặp thì chồng sẽ mắng. Vì ngay từ khi bắt đầu vào thi, Minh đã dặn nàng đừng đến cổng trường mong ngóng, hỏi han tin tức để làm cho chàng sốt ruột.

Minh nói tránh ra như thế, chứ kỳ thực thời chỉ vì chàng bẽn lẽn, nhút nhát giống phần đông bọn thiếu niên. Ngày nay: họ không muốn anh em đồng học biết rằng họ có vợ rồi. Nhiệm những tư tưởng phóng dật của buổi đời mới, đối với chủ nghĩa gia-đình, họ cố làm ra mặt lãnh-đạm, khinh xuất. Vì thế, tuy rất yêu quý vợ mà hề gặp vợ ở ngoài đường Minh không hề dám vờ vấp, hỏi han báo giờ. Ở ngoài đường còn vậy, huống chi là ở nơi đông đủ các anh em bạn học.

Liên thì Liên hiểu theo một ý nghĩa khác. Nàng cho rằng chồng nàng là học trò, một bậc trí thức, mà nàng thì lại là một kẻ hạ tiện, vai mang, đầu đội, nếu đi chỗ công chúng mà nàng nhận là vợ Minh tức là nàng làm giảm mất cái giá trị của chàng đi. Cái ý nghĩ ấy, Liên có đã lâu, chứ chẳng phải lời dặn cận kề của Minh đã gợi ra trong tâm trí nàng. Song đâu sao, nàng cũng không cho rằng thế là bị chồng hắt hủi, vì nàng vẫn tin ở tấm lòng yêu

mến của Minh.

Cái ý tưởng ấy chỉ thoáng qua trí nghĩ của Liên mà thôi, vì bao nhiêu tinh thần nàng để cả vào sự chờ đợi kết quả kỳ thi của chồng. Những bước chân sột sạt trên sỏi, một tiếng động sẽ cũng đủ làm cho nàng giật mình, hoảng hốt.

Có tiếng cười ha hả ở trong trường đưa ra làm cho nàng đứng phất dậy như có một cái động cơ sai khiến. Hai người qua cổng trường đến bắt tay một người thứ ba đứng đợi gần chỗ Liên, rồi vui cười cùng nói:

— Chúng tôi đỗ cả rồi.

Liên mặt tái mét, thấy lạnh cả người, cuống quýt hỏi một câu ngờ ngẩn:

— Thừa hai ông, thế nhà tôi có đỗ không?

Một dịp cười khanh khách trả lời lại. Rồi một người hỏi lại:

— Chồng cô à? Ai biết chồng cô là ai?

Người kia ý chừng đã kịp nhìn kỹ lại dung nhan đẹp đẽ của Liên, mỉm cười, vỗ vào ngực đáp:

— Chồng cô đây có đỗ chứ!

Bối rối, Liên không kịp nghĩ, tưởng thực:

— Thế à! Nhà tôi đỗ rồi à?

Trong lúc sung-sướng quá, hai chàng chỉ biết đùa bỡn, pha trò, nhưng chợt nghĩ ra rằng chồng người ta cũng là bạn học của mình thì một chàng hỏi hận, hỏi:

— Xin lỗi chị, vậy anh ấy tên là gì thế chị?

Liên ngần ngại không dám nói, sợ làm mất thể diện chồng. Nhưng lòng mong ngóng thẳng hết cả các sự rụt rè, Liên se sẽ trả lời:

— Anh Minh, anh Nguyễn-Minh.

Liên lo lắng đợi câu trả lời. Nhưng nào họ có trả lời ngay cho. Một người có vẻ kinh ngạc hỏi Liên:

— Anh Nguyễn-Minh à?

Liên mặt tái mét, giọng rủa run:

— Anh Nguyễn-Minh.... sao thế.... ông?

— Chị là chị Nguyễn-Minh à?

— Vâng, sao?

— Thôi, thế chị về sắp sửa ăn mừng đi, anh Minh đỗ đầu.

Liên thở dài như trút được bao sự phiền muộn trong lòng. Nàng chấp tay chào, nói cảm ơn, rồi cắm đầu chạy.

Trưa hôm ấy, sau khi đi lang thang với các anh em bạn trúng tuyển, Minh lững thững trở về nhà. Chàng định bụng trêu vợ, cố làm ra bộ buồn rầu để nàng làm rằng chàng thi trượt. Song vừa tới cổng đã gặp Liên tươi cười, hớn hớn, đứng chờ. Minh thở dài không nói gì, Liên vẫn biết chắc chắn rằng chồng đậu rồi nhưng tưởng chàng vừa gặp sự gì chẳng may liền hỏi:

— Minh làm sao thế?

Minh cố làm ra có giọng chán-nản, trả lời:

— Chả sao cả, mình à.

Liên pha trò:

— Nhưng sao trông mặt mình như mặt đồ-tể đánh chết trâu thế?

Minh không nhin được nữa, phì cười:

— Thế nào là mặt đồ-tể đánh chết trâu?

Bỗng Minh trông thấy bên hàng rào có cái lồng gà nhốt một con gà mái, liền hỏi:

— Minh mua gà để nuôi đấy à?

Liên trả lời vắn tắt:

— Không, để ăn.

Minh mỉm cười:

— Minh hoang thế kia?

Liên làm mặt giận:

— Minh đã thấy em hoang bao giờ chưa? Hôm nay mình thi đỗ lại không đáng ăn mừng một con gà ư?

Minh làm ra mặt hoảng-hốt hỏi:

— Sao em biết anh đỗ? Anh đỗ thật à?

— Rồi hỏi ngờ-ngần chưa?

— Ừ, nhưng mà sao mình lại dám đoán rằng anh đỗ kia chứ? Anh bảo anh trượt thì mình nghĩ sao?

— Thi em không tin.

— Sao em lại không tin?

— Vì đã có thần nhân báo mộng tin mừng cho em biết rồi, thần-nhan báo không những anh thi đậu, mà lại đậu thủ khoa.

Minh cười khanh khách:

— Vâng, thi chịu thầy. Nhưng này, anh hỏi thực sao em lại biết tin?

Liên lo lắng, nghĩ tới lời dặn-dò của chồng trước khi đi thi, đứng im không dám trả lời. Minh nhắc lại câu hỏi:

— Ừ sao em biết tin?... Sao anh hỏi, em không đáp?

Liên nũng-nịu:

— Nhưng em sợ anh mắng.

Minh cười:

— Không, anh không mắng đâu, em cứ nói thực.

Liên ngẫm-nghĩ, do-dự rồi vừa cười vừa chạy vào trong nhà vừa nói thực mau:

— Em đến trường xem bảng.

Liên nói dối là xem bảng cốt để khỏi phải ôn lại với chồng câu truyện rắc-rối đùa bỡn của mấy người bạn học, Minh cũng cười:

— Có thể mà phải dấu với diêm.

— Nhưng mà mình dặn em đừng đến đợi tin tức.

Liên bỗng nhớ ra rằng chưa làm cơm, liền bảo Minh:

— Nhưng để em đi làm cơm chứ.

Hôm nay ông Hoạt xin nghỉ về nhà ông ấy có việc bận, nên cơm chưa ai thổi cho. Thôi, sáng nay mình hãy ăn tạm bữa cơm soàng, đến chiều hãy ăn tiệc mừng nhé?

Minh cười:

— Vậy ra mình mua gà để làm tiệc đấy?

Hai vợ chồng cùng đi lại chỗ để lồng gà. Liên cúi xuống bắt con gà ra cầm hai chân nhắc lên nhắc xuống trước mặt chồng như một vật quý, đáng giá. Còn con vật thì như nghĩ tới cái chết sắp đến se-se rền-rỉ tiếng kêu khàn-khàn như một người ốm sắp sửa lia trần. Minh khen:

— Con gà đẹp quá nhỉ mình nhỉ?

JOSEPH T. Đ. TRÚC

Luật-khoa Cử-nhân, Đại Học-
đường Paris. Cố-vấn pháp-luật
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện-tụng, làm đơn, hợp-đồng, văn-
tự. Đòi nợ. Mua, bán nhà, đất v. v. . .

Lệ hỏi pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát hạch lên seòi nông rết lở-loét quy-đầu đau xương, rất thịt, rức đầu, nổi mề-day, ra mào gà, hoa khế, phá lệ khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÔNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hóm) Hanoi — Téléphone 755

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

8, rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG ĐIỆN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BA CON TRÈ

số 8 phố Đường-Thành
(Đường Cửa-đông sau phố Xe-Điêu)
HANOI

Liên cười tự đắc :

— Em mua có hai hào tám.

— Ồ, rẻ nhỉ.

— Minh cũng biết là rẻ kia à ?

Minh nhìn con vật vô cánh rầy-rụa thì đem lòng thương hại, chép miệng nói :

— Tội nghiệp ! thế mà chiều nay đã chết. Anh có ngờ đâu sự sung-sướng, sự mừng rỡ của chúng ta lại là sự đau-dớn, sự thiệt-mạng của nó.

Liên nhìn chồng, ái-ngại. Minh lại nói :

— Hay để nuôi, mình ạ ?

— Nhưng còn bữa tiệc mừng ?

— Cần gì phải mừng ?

Liên không vui :

— Không, bữa tiệc mừng ấy em nghĩ đến đã từ lâu, thế nào cũng phải có.

Minh ngẫm nghĩ :

— Hay ta đi ăn cao-lầu ?

Liên rầy rầy :

— Trời ơi ! Ăn cao-lầu thì tốn tiền quá, mình ạ.

— Không tốn lắm đâu. Nhất là ăn ở các hiệu nhỏ.

Liên lo lắng :

— Thế một đồng bạc có đủ không ?

— Một đồng thì thừa chán.

Liên mừng rỡ :

— Thế ăn ngay bây giờ có được không ?

— Sao không được !

— Nhưng hiệu ở đâu, mình ?

— Ở phố hàng Buồm.

— Ở tận phố hàng Buồm kia à ? Thế thì ta phải đi ngay mới được... Thôi đi mình.

Minh ngẫm vợ, ngần ngại :

— Giá em thay bộ quần áo khác thì hơn. Bộ này giầy dất giầy cát trông lòi thối lắm.

Liên cúi xuống nhìn quần áo, quả thấy lấm láp, nhem nhuốc, cũng hơi lấy làm ngượng :

— Chết chửa ! Nếu mình không bảo thì em quên. Em vừa làm vườn vào, mà vườn lại có bùn lầy vì hôm qua giời mưa.

Liên vào trong nhà thay quần áo. Còn Minh thì đứng bên hàng chậu ngắm vườn. Những luống mới sỏi đất vàng, rất gọn gàng vuông vắn, trong lấm tấm chen chúc những cây cúc mới gieo xanh non. Trong lòng Minh vui sướng, Minh thấy các vật cũng đều đẹp dễ tươi tốt hơn mọi ngày. Hoa huệ trắng ngọt hơn, hoa hồng quế đỏ thắm hơn, hoa kim liên vàng chói hơn. Hoa mộc, hoa sỏi, hoa hoàng lan, hương thơm ngào ngạt hơn. Ngẫu nhiên Minh nhớ tới lời nói ngây thơ của Liên mấy tháng trước : « sự sung sướng ở tự trong lòng ta, chứ không phải ở ngoài ».

— Minh ngẫm gì thế ?

Minh quay đầu lại : Liên vận áo nâu non, quần lĩnh thắm, có chiều bẽn lẽn, thấy chồng nhìn thì lấy tay vuốt tà áo. Minh hỏi :

— Sao mình không đi đôi dép anh mua cho độ nọ ấy mà.

Liên lẳng lặng, ngoan ngoãn vào buồng lấy đôi dép quai ngang da láng rồi đi rửa chân. Một lát, Liên ra bảo chồng :

— Thôi lần này thì mình không làm tội em nữa.

— Nào anh có muốn làm phiền em đâu. Đi ra ngoài, ta cũng nên ăn vận cho chỉnh tề chứ.

Liên buột mồm, hỏi :

— Thế mọi hôm em đi bán hoa thì sao ?

— Mọi hôm khác.

Minh trả lời một câu vội vàng, rồi chàng đứng thừ ra ngẫm nghĩ :

« Ừ, sao mọi hôm lại khác. Hay ta sợ đi bên cạnh một người y phục lòi thối thì người ta cười chằng ? Hay là vừa thì đậu, ít nữa sắp sửa ra làm ông giáo nên quan niệm của

Minh ngẫm-nghĩ. Chàng thấy vợ lưu ý đến bạn quá, tuy không ghen, nhưng cũng lấy làm hơi khó chịu.

— Minh sao vậy ?

Minh mỉm cười gượng :

— Không, anh có sao đâu.

Lúc ấy một người hầu sáng đến hỏi :

— Lấy gì ?

Liên, Minh nhìn nhau chẳng biết ăn món gì, mà cũng chẳng biết có những món gì. May sao lúc đó có bàn ở buồng ngoài gọi nước sôi nên người hầu sáng chạy vội ra. Liên hỏi Minh.

— Vậy ăn món gì ?

Minh chau mày ngẫm-nghĩ :

— Anh chỉ biết mỗi món mì bò, hào hai một bát.

— Thế thì mới có hai mươi bốn xu thôi. Anh muốn ăn thức gì thì ăn, nhưng không được ăn quá một đồng đấy nhé.

Minh cười :

— Thế nhờ anh muốn ăn bóng.

Liên tưởng chồng nói thực, ngó ngần hỏi :

— Bóng thì mất bao nhiêu tiền ?

— Chả mấy, độ hai đồng thôi.

Liên nhón-nhác nhìn Minh, khiến

chàng phải phì cười. Trong khi ấy thì người hầu sáng đã đến gần, hỏi :

— Ông dùng thứ gì ?

Minh lại nhìn Liên, Liên liếc hỏi :

— Có những món gì, bác ?

Người hầu sáng chống hai tay xuống bàn, ngửa mặt nhìn trần nói luôn :

— Cánh gà rán này, cá song cả con này, chúc sáng này.

Liên ngắt lời hỏi :

— Cánh gà rán thì bao nhiêu ?

— Bấy hào nửa đĩa.

Liên nhìn chồng lo lắng. Rồi lại liếc một lần nữa :

— Bác ạ, chúng tôi chỉ muốn ăn những thứ ít tiền thôi.

— Vậy thì thịt bò sào cái lán, thịt bò áp chảo. Mỗi thứ hai hào nhé.

Liên mừng quýnh vì nàng không ngờ ở cao-lầu lại có những món ăn rẻ tiền như vậy. Nàng liền lưỡng cống trả lời :

— Vàng, thế thì tốt lắm.

Người hầu sáng lại hỏi :

— Có lấy cơm không ?

— Có chứ.

— Vậy hai hào cơm một hào canh. — Thế vị chi là bấy hào phải không, bác ?

— Có lấy rượu không ?

Minh vội đáp :

— Không.

Người hầu sáng ra. Liên bảo chồng :

— Còn những ba hào nữa kia mà, sao mình không uống tí rượu cho vui ?

Minh nhìn vợ, cười :

— Anh không biết uống rượu.

— Nhưng hôm nay là ngày vui mừng, em muốn mình uống một ít. Có rượu mới ra tiệc, mình ạ.

Hai người bàn định với nhau mãi, sau cùng đồng ý mua một hào rượu, rượu gì cũng được.

Bữa cơm tuy chả có gì, nhưng Liên cho là một bữa tiệc. Vả hai vợ chồng cùng đói, nhất là lại cùng chuển-choáng hơi men, mặt nóng bừng, nên trong lòng lại càng thấy vui vẻ, và ăn càng thấy ngon lắm.

Một giờ sau, Minh và Liên ở hiệu ra. Minh sung-sướng quá, khi trả tiền xong còn năm xu lẻ quay lại cho hầu-sáng.

Liên hỏi :

— Cái lệ phải đãi bác ấy như thế à ?

— Không, những hôm anh đến ăn với anh Văn, cũng thấy anh ấy cho như thế.

Lúc trở về nhà thì anh chị quên cả giữ-gìn. Liên đi liền bên chồng, luôn mồm hỏi truyện. Sự sung-sướng làm cho người ta quên ngượng.

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG và BẢO-SƠN

Bài của Hương-Ky

Mai cốt cách tuyệt tình thần,

Mỗi người mỗi vẻ mười phần vẹn mười.

PHÒNG THĂM BỆNH

Bác-sỹ Ngô-Trực-Tuân

Có bằng chuyên môn Dục-anh của Đại-học đường Paris

46, Phố Hàng Cót — Hanoi

Giấy nói 725

Giờ khám bệnh :

Sáng từ 7 giờ đến 11 giờ

Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ

Thăm bệnh ngoài phố mọi giờ nào cũng đi

Nên dùng pháo VIỆT-NAM

hiệu Tường-Kỳ, Hạnh-Phúc, Khánh-Thọ

Bán tại hiệu TƯỜNG-KỶ

78-80, Rue du Sucre Hanoi (Phố hàng Đường)

và 44, phố hàng Bờ, Hanoi

Xưởng chế-tạo : Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại-lý khắp tam Kỳ.

BÁN ĐẠI GIẢM GIÁ !!!

Chè mạn, chè hạt và chè tàu ướp đủ các thứ hoa Dừa, lê và mãng đống hộp. Yển Quảng-nam, cà-cuống nước và củ cải rằm v. v.

Ich-Phong

20, Phố hàng Nón, Hanoi
Giấy nói số 302

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NƯỚC

Hội-đồng thường-niên của Viện dân biểu.

Hội-đồng Dân-biểu đã họp do ông Lại-văn-Trung chủ tịch.

Bầu nghị-trưởng: ông Phạm-huy-Lục 98 phiếu đối với 99 phiếu bầu, trúng cử.

Phó nghị-trưởng: ông Trần-trọng-Kim, 95.

Ban trị-sự, các ông: Như, Bản, Bùi, Phách, Trạch.

Hội-đồng đã cử đại-biểu đi dự Đại hội-nghị các ông: Phạm-buy-Lục, Nguyễn-văn-Vĩnh, Ngô-tiến-Cánh.

Thuế bách phân.

Trong năm 1934, các ngân-quỹ trong hàng tỉnh Bắc-kỳ có thể thu thuế bách phân vào những thuế chính ngạch hiện hành, trong giới hạn như sau:

- 1. Vào thuế thân và thổ-trạch người bản xứ ở những làng tự xuất tiền mở trường yếu-được: 10 ./..
- 2. Vào thuế thân và thổ-trạch người bản-xứ ở những làng khác: 15 ./..
- 3. Vào thuế thổ những Á-Kiều: 15 ./..
- 4. Vào thuế gia-đình: 25 ./..

Thuế xuất-cảng thóc, gạo và ngô.

Thuế xuất-cảng thóc, gạo và ngô đặt ra do đạo sắc lệnh ngày 24.3.26 nay bãi đi, và thay vào thuế mới sau này:

- Ngô cứ 10 kilos. . . . . 0 p 06
- Lúa, thóc và gạo bến ngoại có 33% thóc 8%
- Gạo bến có 33% thóc 6,4%
- Gạo trắng. 4,5%

Tám 3,75%
Bột gạo. 3,2%

Các người đi dự hội-nghị.

Các ông sau này được cử đi dự Đại hội-nghị Kinh-tế và Tài-chính Đông-dương năm 1933:

Hội-viên Pháp. — Các ông: Yersin, Gannay, Lambert, Bonnevey, Baquin và Kar-cher.

Hội-viên Nam. — Các ông: Đỗ-quang-Trụ, Lê-văn-Phúc, Cao-xuân-Tiểu, Lim-bác-Seng và Lê-văn-Chỉnh.

Phóng-viên báo « Le Temps » tới Hanoi.

Ông R. Poulaine, phóng-viên báo « Le Temps » đã tới Hanoi. Mục-dịch ông là thương-thuyết với quan Toàn-quyền về những việc bối-rối mà ông đã nhận thấy khi đang lưu-trú ở Nhật. Ông đã từng đi khảo-sát ở bên Nhật-bản và miền bắc nước Tàu.

Sửa đổi lại Viện dân-biểu.

Từ nay, hạn của các ông nghị do Chính-phủ cử (membres nommés) chỉ là một năm.

Tại trường chuyên môn luật-học Đông-dương.

Hanoi — Tiền lệ phí sinh-viên phải nộp mỗi lần, cứ ba tháng một kỳ là 15 p.

Tiền lệ, phí để dự các kỳ thi định như sau này:

Năm thứ nhất: 40 p, năm thứ nhì: 50 p, năm thứ ba: 60 p.

Những lớp chuyên-môn luật-học lấy Certificat d'études juridiques indochinoises bãi đi, kể từ ngày 1.10.33.

Hội-chợ Nam-dinh hoãn đến Décembre.

Trước đây, hội-chợ Nam-dinh đã định mở vào ngày 26.11, nay lại định hoãn lại độ hai tuần lễ, chờ dịp đức Bảo-đại ngự du Bắc tuần, chừng vào ngày 10.12 thì khai mạc.

Mở một ban thương-mại tại trường Bảo-hộ.

Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định (24.9.33) cho lập tại trường Trung-học Bảo-hộ một ban Thương-mại theo thể-lệ định ngày 8 Avril 1933.

Ban này bắt đầu mở từ vụ khai trường tháng Septembre 1933.

Hội-đồng Chính-phủ.

Hanoi — Quan Toàn quyền đã ký nghị-định chiếu-tập Hội-đồng chính-phủ vào ngày 27.11.33 tại Hanoi.

Quan Phó Toàn-quyền Graf-feuil sẽ quyền chức Toàn-quyền.

Có tin quan Phó Toàn-quyền Graf-feuil sẽ lĩnh chức Thủ-biễn Đông-dương trong khi quan Toàn-quyền Pasquier về Pháp nghỉ.

TIN TRUNG-HOA

14 vạn quân Nga sang đóng ở Mãn-châu.

Thượng-hải — 14 vạn quân Nga cùng 300 máy bay và súng ống đã tiến sang tô-giới Mãn-châu. Nga tuyên-bố là cho quân lính đi luyện-tập, nhưng thực ra là để phòng việc rắc-rối với Mãn-châu hay Nhật.

Quân Nga lại rục-rịch kéo cả về mặt tây vì nghe chính giới Đức có thay đổi lớn.

Quân Nhật dọa đánh mặt Hoa-bắc.

Bắc-bình — Vì quân Phương-chấn-Vũ vẫn đóng các miền Hoài-nhu, Thuần-nghĩa không chịu rút quân nên quân Nhật đã cho máy bay đi rải truyền đơn nói nếu quân Phương không chịu lui, Nhật sẽ quyết đánh mặt Hoa-bắc.

Quân Nghĩa-dũng đánh Cát-lâm.

Thiên-Tân — Quân Nghĩa-dũng đã tiến đánh đến thành Cát-lâm. Trong thành, đại đội binh Nhật đã kéo đi mặt bắc để phòng quân Nga, chỉ còn để lại một tiểu đội với độ 500 quân Mãn-châu nên giữ thế-thủ không dám ra đánh.

TIN NGA

Tình thế Nga Nhật ngày một thêm căng.

Quan sự ủy viên Nga Sô-Viết là ông Uorositoff vừa rời đi xem xét việc biên phòng ở Ba-nhĩ-gia, đã công nhiên công-kích Nhật-bản, nói sẽ cùng Nhật quyết một trận chứ không chịu để Nhật khước-chương. Thế lực mãi ở Mãn-châu, như thế hại cho quyền lợi Nga ở đó.

CẢI-CHÍNH

Hiệu thuốc Hồng-khé nay đã rớt sang số nhà 88 phố Huế. Trong số phụ-trương Phong-Hóa vừa rời lại đề 81 (là số nhà cũ).

Vậy nay cải-chính lại là 88 cho đúng.

Buôn áo Cự-Chung sẽ được tiếng là buôn hàng tốt

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.
Mang lại AN-THÁI sửa sang như mới
Chắc bền giá cũng được hời...
Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe đóng như xe « Vernueil » vì sau khi sử ấy tan bản hiệu đã mua được các dụng cụ dùng làm xe mà bản hiệu lại cam đoan là chắc chắn và đẹp hơn, hiện đã có tang chứng, xin mời các ngài lại xem qua sẽ rõ.
Bán đủ đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp.
Có 28 mẫu vải dùng để lợp mui, đóng tựa và cắt housse xe nhà và xe ô-tô.
Nhận lợp mui và cắt housse xe ô-tô.
Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa, và xe bò.

An-Thái

Số 2, phố Nguyễn-trung-Hiệp, Hanoi
Đầu là phố giữa phố Cầu gỗ đi vào ngõ Gia-ngư

Hội chợ Nam-Định

Hãng chiếu Impérial-Jome lại đem trưng các kiểu chiếu đã đem dự cuộc Đấu-xảo Chicago và hội chợ Batavia nên đề ý tới mua làm quà hoặc mua dùng các thứ chiếu rẻ được

50%

Bản Hãng cần Đại-lý khắp cả Đông-Pháp, muốn biết thể-lệ định thêm con niêm trả lời.

Bán thường giấy Bouffant 0\$40

HƠN BƯ'OM MO' TIÊN đã ra!..

Giá pur chiffon 1\$50

Bán tại các hiệu sách
Tại tòa báo Phong-Hóa
Mua buôn tại n° 1, Boulevard Carnot

Bản giấy impendérable 300 quyền đã bán hết, bản pur chiffon còn mười quyền có đánh số thứ tự, bản in thường cũng còn ít. Các bạn xa gần muốn xem xin kíp mua ngay.
Gửi đi xa xin gửi mandat trước 0\$60 (0\$20 cược recommandé).
Mua theo cách lĩnh hóa giao ngân tốn thêm 0\$15 nữa và phải gửi về trước 0\$20 tem trừ vào tiền gửi (khi nhận sách trả 0\$55).
Mandat gửi cho: M. le Gérant de la Société annamite d'édition et de publicité

DẦU KHUYNH-DIỆP

Đã nổi tiếng hay, đã được rất nhiều phần-thưởng đặc-biệt trong các cuộc Đấu-xảo lớn, lại đã được sở Phán-chất Nhà-nước cho giấy chứng-chỉ công-nhận là dầu hết sức tốt; Dầu Hội-Thiên, một thứ nước, một thứ đặc, cũng dùng trị bệnh;

Dầu Ba-Cô } xức tóc
Brillantine Idéale }
Phấn Ba-Cô }
Rượu bồ Bảo-Thọ }

và nhiều thứ hàng chế-tạo khác của Hiệu Viên-Đệ Huế toàn thứ bán chạy, buôn nhiều lời.
Nên xem luôn Khuynh-Diệp-Báo cho rõ công-cuộc mở-mang của sở Khuynh-Diệp.

RESTAURANT HANOI BAR DANCING

55, Rue de la Citadelle
(Trước cửa chợ Hàng Gia cũ)

Các món ăn thay đổi luôn luôn
Chỗ ngồi sạch sẽ mát mẻ

Chiều thứ năm, thứ bảy
chủ nhật nào
cũng có khiêu vũ
Tiền vào cửa: 2 hào

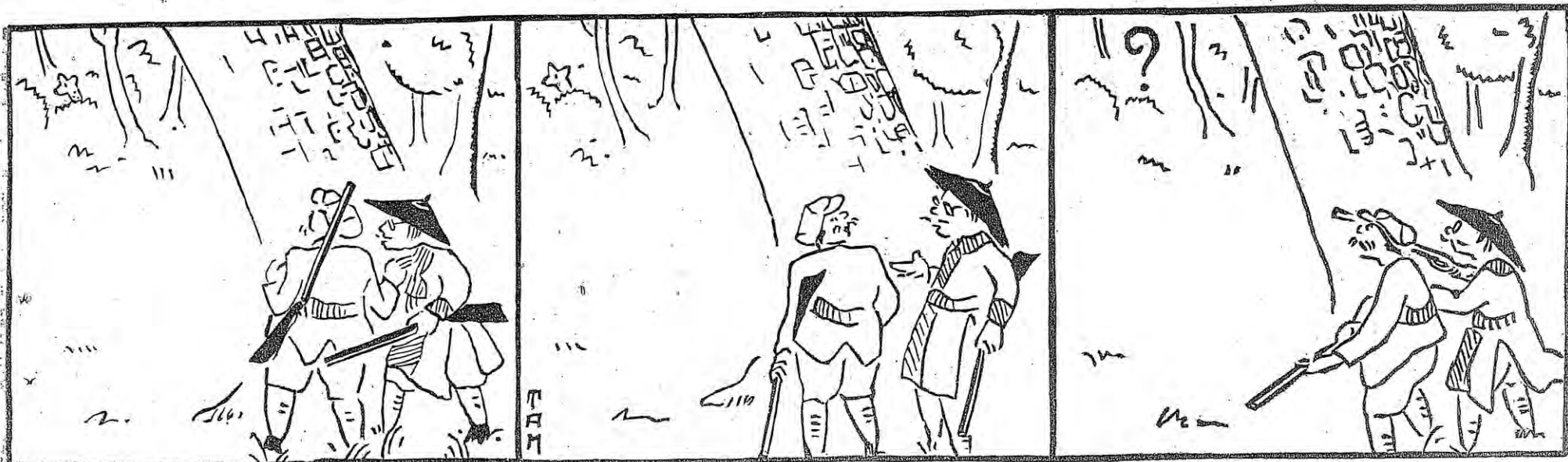
Các tối thường từ 8 giờ đến 10 giờ
đến tập khiêu vũ không mất tiền

Các bạn đọc giá mang cái quảng cáo này lại sẽ được biết đại

Từ nay các quý-bà, quý-cô hẳn được vừa ý, vì tiệm chính BOMBAY 89, Hàng Khay đã khoáng-trương rộng rãi, mở vườn nghìn hàng mới kiểu lạ, thiết đủ chỗ chưng bày cho tiện việc kén chọn. Nhất là vụ cưới xin đến nơi. Tiệm chính BOMBAY đã nhận rất nhiều hàng từ D'ablène, đóng hộp rất lịch-sự.

Năm 1933 đã tìm ra.
Thanh-Hà được phòng là một nhà chuyên môn chữa bệnh tinh đã nổi tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc, mười mấy năm nghiên-cứu, nay mới tìm ra một môn thuốc chuyên chữa bệnh lậu, kinh-niên (Bleano chronique) sáng dạ thường ra tý mủ (gouitte matinale) hoặc chỉ còn có vầu như sợi chỉ (filaments). Chất thuốc, hòa bình không đi đất rất, không mệt nhọc, dùng thuốc đi làm như thường. Dùng thuốc trong vài tiếng đồng-hồ là kiến hiệu ngay và trong ít lâu là tuyệt hết nọc — Giá 1 ống 0\$60 — Hối tại Thanh-Hà Dược-Phòng
55, Route de Huế — Hanoi.

— Kia trước mắt ta có con nai, xin mời quan anh bóp cò.
 — Ấy chết tiêu đệ đầu dấm, đề xin mời quan anh.

— Quan anh thực khách tình quá, tiêu đệ đầu dấm vô lễ thế!
 — Thôi, xin mời quan anh bắn trước, tiêu đệ xin tiếp theo
 — Nào thế thì hai ta cùng...

— ... ??? ...

KHOA HỌC

GIẾT CHỒNG HAY LÀ TÌNH CHẾT

Cũng là nhờ phúc nhờ phận, nên tôi mới thi viết hôm trước mà hôm sau đã được vào kỳ vấn đáp.

Lần này mới thật là nguy. Song tôi tự-nghĩ: cái học của tôi chưa biết nó ghê-gớm thế nào, chứ cái nghịch thì tôi đã nổi tiếng là ma ché, quỷ hồn rồi. Vậy tất tôi phải giỏi về khoa cách-trí. Trong khi nước đã đến chân, âu là ta vào thi cách-trí trước, đề lấy nhuệ-khí đã.

Thế là tôi vào thi cách-trí. Một ông tây rất thạo tiếng ta hỏi tên tuổi tôi phân-minh, rồi nháy lên trời một lúc, đoạn gõ đầu bút chì đến « cách » một cái xuống bàn, mà lên tiếng rằng:

— Giết chồng mà lại lấy, mà lại lấy... lại lấy, lấy...

Tôi rất ngờ cho ông nói lấp, cổ lẳng tai nghe-lấy, lấy... lấy gì kia? Nói nối theo đi!

Tôi hoảng cả người lên nói bừa:

— lấy chồng sao đang.

Trống ngực tôi đánh liên-thanh— nhưng tôi nói bừa thế mà đúng đấy. Chẳng thế ông ta cứ gật-gù khen lấy khen để rằng tôi là con nhà rất mực văn-chương. Chứ nào có biết đầu tôi học lỏm được câu đó, trong khi chị tôi ru em trên võng.

Thế là ông ta cứ việc nói, còn tôi cứ việc nghe.

— Cô Kiều là người, cho nên mới

có cái giọng thâm-thiết ấy chứ?

Tôi «vàng» liêu chẳng biết ông định hỏi về văn-chương hay khoa-học?

— Sao vậy? Chắc anh không biết được?

— Vàng.

— Thế để tôi kể cho anh nghe.

— Trên cành cây, một cô bọ ngựa đang bâng khuâng ngóng bạn tri-âm.

Trợt một cậu bọ ngựa nọ đi qua. Thoáng thấy cô thướt tha như cây liễu rủ, mà cậu yêu cô — hay nhìn cô có cái vẻ hoa nhường nguyệt thẹn mà mền cô, cái đó mình biết đâu nhỉ, phải không?

— Vàng.

— Nhưng ta chắc rằng chàng mé ả chỉ vì cái đáy thắt lưng ong, chỉ vì đôi mắt đưa tình rất khéo.

Cậu cả ta cứ đứng trơ như phỗng đá mà nhìn, nổi lòng bối rối, phải đầu là người, mà lấy điều thuốc miếng trâu mở đầu câu truyện được!

Còn cô ả, tình xuân rời rợi, vẻ

mặt tươi cười, như gái trắng tròn được tình-nhân đưa thư hẹn... Song cô ả còn rụt rè, khép nép ra điều ta đây vốn nền nếp con nhà.

Nhưng, anh hoa phát tiết ra ngoài, dong đưa vốn thói của loài gió giăng, thì cô ả trong khi giả mặt vô tình, trước con mắt xanh, tất có lúc chẳng che kín nổi lòng, đến người ta cũng thế nữa là, phải chăng?

— Vàng.

— Còn cậu cả, cứ trong ý-tứ mà suy, cậu liền thừa lúc sóng tình rào-rạt, cậu men đến cạnh cô, hai cánh cậu xòe ra rung động, như ngổ nổi cảm cùng bạn mà hồng đây.

Sớm đào tối mạn lán-la, trước còn giăng gió sau ra... ra... a... a... ra gì nào?

Tôi lại cố gắng lên. Hừ vớ!

nhớ rồi!

— Sau ra đá vàng.

Ông tây gật đầu, cười nụ:

— Phải, sau ra đá vàng. Lúc ấy

dù trời long đất lở, cậu chẳng rời được cô ra nữa.

Nhưng một trống canh sau cậu chợt tỉnh, chực co chân, giở ngón « đào » thì ả nọ, ả nọ vẫn tình tao, ả vron tay vịu lại: « A! mi chỉ biết chơi cho hoa rữa, nhĩ tàn, cho vàng tan, ngọc nát, rồi thôi sống chết mặc bay, chân ông, ông chạy! ả giống vô hạnh, quân bạc tình ».

Trong cơn thịnh nộ không hề lộ ra ngoài ấy, ả nọ khỏe hơn, ôm ghì lấy tình-nhân, ghé răng vào gáy, rứt đứt giây đời, rồi ung-dung nhá đến hết cậu bạc tình lang.

Cô ả giết chồng, dù sinh nở hay không thì cũng chỉ trong ít lâu là lại đánh bạn yoi anh khác, rồi lại yoi anh khác nữa... mà anh nào sau khi đã qua cái giấc mộng xuân kia cũng đều giàu lòng gửi thịt, gửi xương vào nơi vô thiên, vô địa nọ.

Cái tục ấy là cái tục chung của giống bọ ngựa. Mà ghê nhất là cái cảnh cô hầu ăn gắp cậu đa tình: việc ai... việc nấy. Chắc các cô có mặc áo cũng chẳng bao giờ cái khuy dây nhí?

— Vàng.

Ông tây ngừng đầu lên một ít: « Anh bảo cái truyện giết chồng mà lại lấy chồng » ấy có hay không?

— Rằng hay thì thực...

— Là hay.

Ông ta đứng dậy, xoa đầu tôi mà rằng:

— Ti nhau giỏi lắm, tôi cho 19 boong.

— Cảm ơn ông, (cảm ơn cô Kiều, tôi nói sẽ).

CHÀNG THỨ XIII

LA MODE?

Le dernier mot est au tissus en diagonale de préférence gris ou marron. C'est la super nouveauté. Qui ne portera pas la **DIAGONALE** ne sera pas à la dernière mode.

TAN-MY

« Votre tailleur »

91, Rue de la Soie, Hanoi

Nhấn bạn yên hà

Đồng bào ta mắc phải thuốc phiện rất nhiều, nhất là các bạn thanh-niên lại càng mắc nhiều lắm, chúng tôi thấy thế nên hết sức nghiên-cứu mô phát minh ra được môn thuốc rất thần-kỳ, chỉ cũng ba ngày là bỏ hẳn được, không vật-vũ, không sinh chứng bệnh gì, đã chữa được nhiều người, việc chữa thuốc này chúng tôi chỉ cốt giúp cho đồng-hào thoát khỏi được cái nạn thuốc phiện, chứ không cầu lợi, cho nên ai có chân-tâm quả-quyết muốn bỏ thì mới nhận chữa, hoặc nhận chữa khoán, nếu không bỏ... (được không lấy tiền. Người ở gần phải đến ở luôn phòng thuốc ba ngày, người ở xa cứ gửi thư đến, kể rõ sự nghiệp, sẽ có thuốc gửi đến nơi. Thuốc lậu và Giang-mai rất hay, chóng khỏi, tuyệt căn, không hại sinh dục. Ai muốn hiểu rõ cách chữa bệnh của chúng tôi thế nào, xin cứ gửi đến cái tem 5 xu sẽ có 3 quyển sách rất có ích về sự vệ-sinh và cách đề phòng tật bệnh, xin nhớ gửi cho nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG**, 78, phố Hàng Gai (rue du Chanvre, Hanoi.)

QUẤT-HIÊN VŨ-DUY-THIỆN

Thịnh-Đức được-phòng
 139, Phố Hàng Rượu, Nam-định
 Lậu 0\$40 một ve
 Giang-mai 2.00 —
 Khí hư (xích bạch đới) 2.00 —

Có xem mạch cho đơn chữa đủ các bệnh, — bệnh nguy hiểm chữa rất cẩn thận.

Nầy Kiều
 Từ-hai bị Phòng-Tích
 Vầy vung trong bấy nhiêu niên,
 Từ-Công bực tức toan khiến Kiều-nhi:
 Vì đâu mắc bệnh dị kỳ!!
 Đầy hơi hay ợ, bởi vì tại ai??
 Kiều rằng sao khéo những nhờ...
 Bệnh kia quá thú chơi bởi mà ra.
 Chính danh « Phòng-tích » đây mà,
 Thuốc chim một gói uống qua khỏi liền.
VŨ-ĐÌNH-TÂN

GIỒNG NGƯỜI

Bà Tham Tiên và ông Tham
Biện hay là độc-giả báo P. H.

Ông - Gớm chỉ tham ăn cho béo hủ, ai lại gần 40 tuổi đầu mà chả « để dài » gì cứ « đực » ra thôi, giá có bảo lấy vợ lẽ đã găm lên như sư-tử!

Bà - Ai bảo chỉ này cô đầu mai nhà chưa được đồng nào chỉ cúng hết bệnh cứ dề-dề như vậy còn để gì! mà nào có thể, bảo mua một cuốn sách « NAM-NỮ BÍ-MẬT » Giá có 0\$30 về mà xem rồi theo phương-pháp mà chữa bệnh mong mới khỏi « tuy ết chúng » mấy « để dài » được thời lại không biết, chỉ... Vì sách ấy đã in lần thứ ba để gây nòi giống và ái-tình, có đủ hình vẽ các cơ-quan sinh dục, hình bào-thai hình vi-trùng các bệnh lịnh và các bài thuốc để tự dùng và chữa lấy các bệnh như: Lậu; Tiêm-la, Di-tinh, Bỗ-thần trắng-dương, Điều-kinh, Bạch-đái và cầu-tự v.v. Đây, muốn cho ái-tình hòa-hảo, nòi-giống đông-đục, để con thông-minh thời phải mua ngay đi? Bán tại.

Nhà xuất-bản: NHẬT-NAM THƯ-QUÁN
104, Hàng Gai Hanoi, đây.

MỘT NHÀ TƯỚNG-SỐ ĐẠI TÀI
LA-PHỦ-SƠN LÃO ĐẠO-NHÂN

Một nhà Tướng-số gia-truyền rất tinh-thông về khoa xem tướng, địa-lý, bói-toán mới ở bên Tàu sang, đạo-nhân có thể bảo cho biết trước những điều tiên-hậu, kết-hung, mồ-mả gia-trạch và lấy số tử-vi, hà-lạc nói một cách rất tường-tận và chắc-chắn xin mời chư-tôn mau đến phố Hàng Đạm, số nhà 49, trên gác mà xem thử kéo đạo-nhân đi nơi khác lỗ-mắt dịp tốt.

Kính cáo
LA-PHỦ-SƠN

Nên nhớ

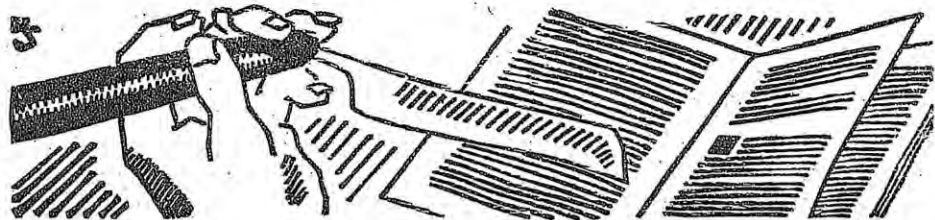
Nếu muốn được một thứ ảnh mỹ-thuật hoàn-toàn, có thể lưu-truyền đến nghìn năm như lời một nhà văn-sĩ đã nói:

Trăm năm ta lảnh cõi trần,
Nghìn năm ảnh vẫn tinh-thần như xưa».
thì nên đến chụp hình ở hiệu Hương-Kỳ
84, phố hàng Trống - Hanoi

CHỮ XẾP Ô

Giải nghĩa kỳ trước

M	A	N	C	Đ	
K	E	T	H	U	Y
E		T	R	A	N
M	O		U	N	G
N		N		L	O
H	A	N	G	N	G
E		I	T		Đ
M	I	N	H	H	O
T	H	U	Y		G

NHỮNG HẠT ĐẬU ĐON

So sánh.

Trích ở lời phi lộ (báo Thanh-Niên):
Một tờ báo mới xuất bản cũng như một ông nghị ra ứng cử, thường lệ hay tuyên bố nào chương trình, nào mục đích, rộng rãi lắm, cao thượng lắm - mấy câu « giáo đầu » cho choáng tai loạn óc - rồi rút lại chương trình đó vị tất đã thực hành được chút nào,

So sánh đúng lắm! cái đó có chi lạ, vì nó ở óc một ông nghị viên kiêm chủ nhiệm báo ra, mà ông nghị viên kiêm chủ nhiệm lại là ông nghị Ngạc-văn-Đông tự đem mình ra làm tỷ dụ.

Nhà và nhà,

Trích bài tôi đi xem nhẩy dăm (N.B. số 547)
Tướng là nhà nào, chẳng hóa ra nhà Đố-Thận.

Đối với các nhà buôn bán lớn, ta nói « nhà Đặng-thị-Liên », « nhà Hương-kỳ », « nhà Trương-cam-Khuyến ». Nhưng đối với hai chữ « Đố-Thận » không phải là nhà buôn mà chỉ là một tên người thì ta phải viết: « nhà quan phủ Thận », hay « nhà ông Đố-Thận! »

Ai lại gọi sách, mé như thế bao giờ, thừa bạn đồng nghiệp?

Văn bí

Trích Đ. Phương số 885 trong tám lý ái-tình tiểu-thuyết của báo ấy;
Còn ông Val sơ tao cứ chữa ông ấy, vì là cái sở thích của ông ấy.
Hiểu ngầm được thì câu văn ấy rất rõ nghĩa.

Lại lỗi văn này nữa.

Trong báo Nhật-Tân số 10, Gậy-Gộc viết:

Giáo sư mùa cây vọt (bàn tay) đã rỏ tay, lại có một « Cầm-ma-lách nhà binh... tiến vào trợ lực... Nếu mà nhà giáo chỉ chơi « ro sem » thì vị tất đã hạ nổi cây vọt của nhà « Còm-mi » Lưu vì nghe nói đầu ông « Còm » Lưu cũng là tay đánh vọt có tiếng.... Hoặc nếu ông Lưu có coi biết trước đến ngày giờ ấy sẽ gặp phải cuộc tranh đấu như đã xảy ra trên mà cũng cho bà « còm » ngày ngày cùng ông « thao diễn » hết « chơi đon » lại « chơi kếp »....
Trời ơi!

NHẬT-ĐẠO-CẠO

Cả hạnh phúc của Mai chỉ còn trông vào Ái, vậy mà đã mấy hôm nay Ái lạc đầu mắt, các bạn tìm hộ [Mai] xem Ái ở đâu,

HỘP - THƯ

Bà Nhu-Hương - Bản báo đã có trả lời chung rằng những bài dự thi vui cười cứ bại tháng không thấy đăng thời coi như là mất. Vì có hàng nghìn người dự thi nên không sao trả lời riêng được, xin bà thấu tình cho.

O. H.-Q.-Ngọc - Đã nhận được.
O. L.-C.-Tiêu - Ngài cứ gửi.
O. Nhạo-Thủy - Ngài cứ gửi, nếu đăng được thì xin vui lòng đăng.
O. D.-I.-Hồng Cẩn-thơ - Tiếc không đăng được.

O. N.-t.-Đài Ninh-bình - Tiếc không thể chiều ý ông được. Gánh hàng hoa phải đăng hết rồi mới in thành sách được.

O. N.-xuân-Dương Haiphong - Truyện ông không được vui, nên khó đăng.

Cô Đ.-t.-Minh Hưng-yên - Thơ ông Thế-Lữ chỉ đăng ở Phong-Hóa thôi, có cứ viết thư hỏi riêng ông ấy ở Haiphong 50 Rue de Metz « Nửa chừng xuân » còn sửa lại và thêm nhiều đoạn rồi mới in sách.

O. T.-v.-Lương Huệ - Đã nhận được.

O P.-đ.-Cư Bắc-ninh - Việc đó tùy ý ông. Nhưng không sao bớt được nữa vì giá 3\$ một năm là đã hạ đi 0\$60 rồi. Phụ trương biểu không.

CHỮ XẾP Ô

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

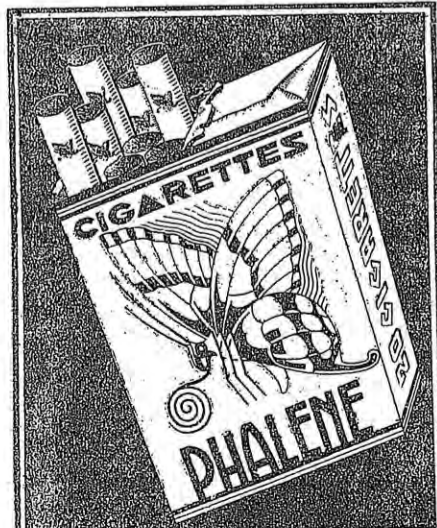
Ngang

- 1. - Không bắt nữa - Đẻ đặng canh trong một lúc rất ngắn.
- 2. - Giận mãi - Người không xác - Một trong ngũ cốc.
- 3. - Cẩn - Tên một thứ cá.
- 4. - Ung-dang
- 5. - Tên một giác mọng.
- 6. - Có khi to bằng cái đình - Một tình - Chỗ xe hỏa đỗ.
- 7. - Nửa tên nước ta - Họ ngoại Giời - Một chức mà người ta thường gọi là thầy.
- 8. - Có thì làm giàu - Hạ sĩ quan.
- 9. - Tiếng gió - Một chữ không ai học đến - Đồ dùng của nhà nông trong mùa gặt.
- 10. - Người làm cho Thủy-Kiều thịnh - Gây vạ cho cam.

Đọc

- 1. - Bệnh loài gà - Số này bị Thủy-Kiều chữi.
- 2. - Mỏ miệng - Người Tàu hay đánh - Tên một người đã làm cho Giời lạnh.
- 3. - Một thú của hưu-quan
- 4. - Tên một thứ chiếu. Một phần đêm.
- 5. - Kinh đô nhà Lý.
- 6. - Tỏ tiên ta.
- 7. - Hết - Muốn biết, cho bỏ đá.
- 8. - Trẻ nhỏ và thi-sĩ hay làm - Thông gia với họ Trần.
- 9. - Không chịu kém.
- 10. - Một vật cao trong mây ngày tết. - Việc làm của một loài vật hai chân lúc giờ mới sáng - Tên một thứ bánh.

Chú ý. - Chữ một ô không kê - Chữ đon hay chữ kếp không chua.

Thuốc lá Phalene tuy rẻ tiền, nhưng nhiều người thích dùng hơn cả. Vì thuốc ngon và thơm, hút không ráo cổ.

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Hiệu sơn THĂNG-LONG

Người lịch-sự
và sang-trọng
điều mang quần
áo của hiệu

TAN-MY

Tailleur - Chemisier

91, Rue de la Soie, Hanoi

ĐAU DẠ DÂY PHÒNG TÍCH

Có Bulletin d'analyse
của laboratoire HANOI

CON PHƯỢNG HAY NHẤT ĐÔNG PHÁP

Quyết không đau bằng

**ĐAU LẬU
GIANG MAI**
ĐÃ NỔI TIẾNG LẠM HAY
CHỐNG KHỎI, RÚT NÓC
KHÔNG HẠI SINH DỤC,
KHÔNG VẬT VẤN HỌC
MỆT.

**KHỎI HẾT
ĂN KHÔNG TIÊU
NO HƠI, HAY Ở,
VẮNG DA, ĐAU RUỘT**
GIÁ: 0,40

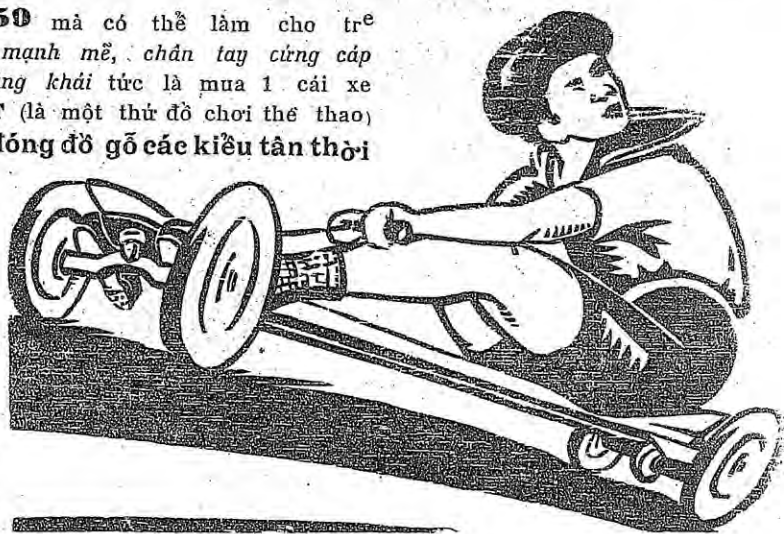
ĐAU LẬU MỦ... 0,60
LẬU KINH NIÊN... 0,60
GIANG MAI... 1,00

KIM HƯNG DƯỢC PHÒNG

81-Route de Huế - Hanoi

ĐẠI LÝ HAIPHONG - 130 RUE Paul Doumer - VINH - 44 RUE Maréchal Foch.
THANH - HÓA - 32 Grand Rue - Saigon - NG - THỊ - KINH 30 RUE Aviateur Garros
ĐAKAO - N°150 - NAM-ĐÌNH 28 Rue
CHAM PEALUX

Chỉ có: **3\$50** mà có thể làm cho trẻ
con được mạnh mẽ, chân tay cứng cáp
linh thần sáng khái tức là mua 1 cái xe
AUTOFORT (là một thứ đồ chơi thể thao)
Bán tại nhà đóng đồ gỗ các kiểu tân thời

**PHÚC
LONG**

(tức là nhà PHÚC-THÀNH cũ)

Ở số 43, phố hàng Đậu, Hanoi - Tél. 251

Mua buôn từ 10 cái giờ lên có giá riêng

Viên-Đông Tôn-Tịch Hội

Hội đặt dưới quyền Chính-phủ Toàn-quyền Đông-pháp
Đăng-bạ Hanoi số 419

Tiền vốn là 4.000.000 quan tiền tây đã đóng được một phần chia tư
Tổng-cục ở Hanoi - 32, phố Paul Bert - Giấy nói số 892
Sở quản lý ở Saigon - 205, 207, phố Catinal - Giấy nói số 1090.

Danh sách những người trúng cuộc xổ số
mở ngày 29-9-33 tại Saigon do ông Meyrignac chủ tịch

Số phiếu số	Số trúng	Tên những người trúng
Xổ số thứ nhất 5000\$	28.238	Chưa xổ
Xổ số thứ nhì 1000\$	1.099	Mr. Gilbert Nicolas Commissariat de Binh Dong Cholon - Saigon
Xổ số thứ ba Được miễn hẳn không phải đóng góp nữa	740	Mr. Le-quang-Thoi Cie Franco asiatique des pétroles Boulevard Norodom, Saigon

Kỳ xổ số sau sẽ định vào ngày thứ hai 30-10-33
hời 11 giờ 15, tại tổng-cục 32 phố Paul Bert Hanoi

Phiếu hoàn bội 5.000\$ định vào tháng octobre 1933

CÁCH THỨC CÁC CUỘC XỔ SỐ HÀNG THÁNG

Các phiếu đang lưu-hành sẽ được dự mỗi tháng ba kỳ xổ số có bảo lãnh như sau này:

Kỳ thứ nhất: phiếu hoàn bội - phần là 5.000\$

Kỳ thứ nhì: phiếu hoàn theo nguyên vốn 1.000

Kỳ thứ ba: các phiếu đang góp hàng tháng thì được miễn hạn không phải góp
nữa, hoặc những phiếu đã được trúng kỳ miễn rồi thì được hoàn
lại tiền theo nguyên-vốn.

Về kỳ xổ số thứ nhì và thứ ba thì cứ 3.000 phiếu lại có một phiếu được trúng
số hoàn lại, nghĩa là cả hai kỳ hợp lại thì cứ 1.500 phiếu được một phiếu trúng.

Còn về phiếu được hoàn bội-phần (theo điều-lệ đã định về các phiếu) thì sẽ tính
héo như sau này:

Mỗi kỳ xổ số hoàn tiền theo nguyên-vốn thì cứ 3.000 phiếu đang lưu-hành được
hoàn về một số tiền là 1000\$;

Vi số tiền định hoàn lại về cuộc xổ số bội phần định là bằng nửa số dùng trong
mỗi cuộc giá nguyên vốn;

Vậy tính theo thế thì cứ 6.000 phiếu đang góp thì được hoàn về 1.000 \$

Nay phiếu hoàn bội-phần định tính gáp 5 phiếu hoàn nguyên vốn, thì:

Số 1.000\$ nhân làm 5 thành 5.000\$
và số 6.000 phiếu nhân làm 5 thành 30.000 phiếu.

Giấu số phiếu đang lưu-hành là bao nhiêu mặc giấu, sự hy-vọng của các nhà
mua phiếu cũng không hề thay đổi, vì Hội đoàn chắc chắn mỗi tháng xổ số 3 kỳ;
vậy phiếu hoàn bội-phần 5.000\$ có thể trúng được trước khi có đủ 30.000 phiếu lưu-
hành, tùy theo sự may rủi của sự xổ số. Còn như về sự nhất định tháng nào cũng
phải có số 5.000\$ được trúng thì phải chờ đến khi nào có được đủ 30.000 số lưu-hành.

Khi có các cuộc xổ số sẽ chung cộng một số hoàn lại hàng tháng như sau này:

Kỳ thứ nhất: một phiếu hoàn bội-phần	5.000\$
Kỳ thứ nhì: 10 phiếu hoàn nguyên-vốn	1.000
Kỳ thứ ba: 10 phiếu hoàn nguyên-vốn về phiếu đã được miễn không phải góp, hoặc 10 phiếu được miễn không phải góp nữa, tổng giá sẽ từ 5.000\$ đến 10.000\$	5.000

Nghĩa là mỗi tháng tổng cộng hoàn lại từ 20.000
đến 25.000\$

Thế là cứ tuần tự như thế mà tăng lên mỗi khi số phiếu lại tăng lên được
30.000 số mua cho đến khi số tiền hoàn lại tổng cộng đến đủ 50.000\$.

Các cuộc xổ số sẽ dùng bánh se máy, kiểu « Fichet » và xổ như sau này:

Một số từ 1 đến 25.999 về số hoàn bội-phần
Và một số từ 1 đến 2.999 về số hoàn nguyên vốn

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN L. RONDON & CO LTD 21, RUE JULES FERRY, HAIPHONG
18, BÉ ĐÔNG - KHÁNH HANOI

LẬU GIANG

(sẵn lòng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phải)
Bệnh lậu phát ra sưng, tức, mủ, máu, cường dương đau, đi đại buồn, đờ nặng nhẹ thế nào, chỉ
đang 1 lọ thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là dễ chịu ngay, 0\$50 một lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khỏi bệnh
mày đi độc còn lại nước tiểu khi trong khi vàng, lâu vẫn đục (filament) qui đầu uơ-uốt, thỉnh-
thoảng nhói ngứa, còn ra một chất nhờn-nhơn tựa mủ; mà có khi các đầu xương thường đau
mỏi, chỉ dùng 1, 2 hộp, nặng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyệt-lậu (thuốc triết học) 1\$50 một hộp là khỏi
rút. Thuốc giang 0\$70 một lọ (có nhận chữa khoán không khỏi sẽ trả lại tiền).

Bình - Hưng

29 - Pavillone Noire (phố Mã-mây) - Hanoi - Giấy nói: 543

Đông-Lương trà

Là trà nội - hóa

Xin quốc - dân chú - ý

Lợi quyền bá lại nhường ai, này gìn giữ, này cạnh tranh, quyết chẳng sông Ngô đem vàng đồ;
Thở sản là chung của nước, phải vun trồng, phải thu dụng, hoài chí cây quế để mừng leo.

Kính - trình quý - khách

Vi lòng ham mê thực nghiệp muốn bảo thu quyền lợi về chè của nước ta, bản hiệu chủ-
nhân hết sức nghiên-cứu đã lâu năm, tùy tình chất xấu tốt, nghĩ ra một cách chế chè theo
theo khoa-học mới. Kể đã tốn phí rất nhiều mới lập nên một tổng cục chế-tạo chè Đông-
lương tại số 125 phố hàng Bông, Hanoi, và đủ tài lực phát chè ra cho hàng trăm nhà Đại-lý
ở các tỉnh, lúc nào cũng đủ các hạng chè bán trong 6 năm trời nay như: Đông-Lương, Tiên-
Mai Chân-Thái, Vinh-Thái, Đền-Xuân v. v..

Ai đã dùng qua chè của bản-hiệu, mới rõ rằng chè nội-hóa, là một thứ chè thơm, ngon, lợi
nước, và đặc-sắc hơn những chè thường dùng xưa nay...

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DU'ÔNG

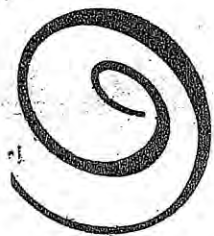
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : ông LAFON và ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GỖ-ĐÀ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIỆM)

Bàn hiệu có bán :

Thuốc chế theo đơn của Quan Bác-Sỹ
Thuốc chế-sản chữa đủ các bệnh
Các đồ buộc thương-tích
Các khí-cụ đồ làm thuốc
Các chất hóa-học
Các đồ trang-sức như phấn, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYÊN-CHẤT
VÀ THƯỢNG HẠO-HẠNG.
THUỐC BÁN RẤT CHẠY
NÊN BAO GIỜ CŨNG MỚI.

Tiếp đãi bạn hàng một cách rất ân-cần.
Ở xa viết thư về sẽ trả lời ngay.
Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.